БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 246 (17.528). • 25 октябрь 1979 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин.

Тўрткўл районидаги М. Горький номли колхоз пахтакорлари Қорақалпоғистон АССРда биринчилар қаторида пахта тайёрлаш йиллик планини бажардилар. 1000 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан хирмон кўтарилди.

Суратда: колхоз партия ташкилотининг секретари Камол Сафаров мавсумда 250 тонна пахта терган, илғор механизатор Орзиқилич Қуртқиличевга Қизил байроқ топширяпти. Ҳамкасблари Х. Жабборқулиев ва В. Валиев уни табриклашмоқда.

Ж. Тўраев фотоси.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА КЕНГАШ

24 октябрь куни КПСС Марказий Комитетида иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область партия комитетлари секретарлари, бўлим мудирларининг, мамлакатдаги кўмир ва нефть қазиб чиқарувчи районлар шаҳар ва район партия комитетлари секретарларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш ишида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, министрлар, КПСС Марказий Комитети, СССР Госплани, СССР Госснабининг масъул ходимлари, ёқилғи саноати ва саноат бошқа баъзи тармоқларининг, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети, СССР халқ контроли комитетининг раҳбарлари қатнашдилар.

Кенгашда ўртоқ Л. И. Брежневнинг мамлакат ёқилғи энергетика комплексини ривожлантириш масалалари юзасидан берган йўл-йўриқлари асосида партия ва хўжалик органларининг вазифалари муҳокама қилинди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Долгих доклад қилди.

Украина Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. А. Титаренко, Тюмень область партия комитетининг секретари Е. Н. Алтунин, Кемерово область партия комитетининг секретари В. И. Ситников, СССР кўмир саноати министри Б. Ф. Братченко, Оренбург область партия комитетининг секретари А. Г. Костенок, Донецк шаҳар партия комитетининг секретари В. П. Миронов, нефть саноати министри Н. А. Мальцев, Татаристон область партия комитетининг секретари Ф. Г. Гайнуллин, Қараганда область Шахти шаҳар партия комитетининг секретари Н. Д. Давиденко, газ саноати министри С. А. Оружев, Ўзбекистон Компартияси Муборак район комитетининг секретари Я. А. Илиади ва бошқалар докладни муҳокама қилишда қатнашдилар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов нутқ сўзлади.

Кенгашда таъкидлаб ўтилдики, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси, шахсан ўртоқ Л. И. Брежнев мамлакатнинг энергетика қувватини ўстиришга катта эътибор бермоқдалар. Кейинги 15 йил ичида ёқилғи қазиб чиқариш, 2,3 баравар, шу жумладан нефть қазиб олиш 2,9 баравар, газ қазиб чиқариш 4,4 баравар, кўмир қазиб олиш 1,4 баравар кўпайди. Шу билан бирга халқ хўжалигининг ёқилғи-энергетика ресурсларига бўлган эҳтиёжлари тобора ошиб бормоқда. Партия ёқилғи-энергетика комплексини янада ривожлантиришга энг муҳим программ вазифалардан бири, деб қарамоқда.

Ёқилғи қазиб чиқарувчи кишиларнинг меҳнатини бутун халқ иззат-ҳурмат қилади. Улар фидокорона ишлаб, юксак онглилик намуналарини кўрсатмоқдалар. Бироқ кенгашда айтилиб ўтилганидек, айрим участкаларда ишни барбод этиш, давлат план ва топшириқларини бажармаслик ҳоллари ҳам содир бўлмоқда. Кўмир саноати ва Нефть саноати министрликлари, бир қанча бирлашмалар ва корхоналар ишлаб чиқаришни планлаштириш ва бошқаришда, техникадан фойдаланишда, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ишларида жиддий камчиликларга йўл қўймоқдалар.

Кенгашда ёқилғи саноатини жадал ривожлантириш вазифалари ҳар томонлама кўриб чиқилди. Ишлаб чиқариш бирлашмаларининг фаолиятини яхшилашга, ҳамма участкаларда уюшқоқлик ва интизомни оширишга катта эътибор берилди. Ташкилий ва оммавий сиёсий ишларни анча кучайтириш, кишиларни давлат планлари ва топшириқларини сўзсиз бажаришга сафарбар этиш зарурлиги таъкидланди. Партия ташкилотлари ишлаб чиқаришда коммунистларнинг авангардлик ролини янада баланд кўтаришлари, ростовликларнинг қолоқларсиз ишлаш тажрибаларини ва бошқа қимматли ташаббусларни ёқилғи саноатида актив жорий этишлари, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун меҳнаткашлар социалистик мусобақасини кенг ёйишлари керак.

Кенгаш қатнашчилари ишлаб чиқаришга партия раҳбарлиги практикасини анализ қилдилар. Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг, ўлка, область, шаҳар ва район партия комитетларининг диққат-эътибори ижрони контроль қилиш ва текширишни яхшилашга, танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантиришга, кадрларга бўлган талабчанликни оширишга жалб этилди.

Кенгашда айтиб ўтилдики, партия комитетлари асосий фондлардан, мавжуд машина-ускуналар, меҳнат ресурсларидан мумкин қадар фойдаланишга, қурилаётган объектларни ўз вақтида сифатли қилиб ишга туширишга, илм-фан ва илғор тажриба ютуқларини жорий этишга бошланғич партия ташкилотларининг, хўжалик раҳбарларининг куч-ғайратларини йўллашлари керак. Транспорт ишини, айниқса ҳаракат составининг ишини яхшилаш муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди.

Кузги, қишки даврда бутун энергетика хўжалигиң бир маромда ишлаб туришини таъминлашга, ишлаб чиқариш ва аҳолини электр-энергияси ва иссиқлик билан бетўхтов таъминлашга катта эътибор берилди.

Кенгашда уқтириб ўтилдики, ёқилғи-энергетика ресурсларини рационал равишда тежаб-тергаб сарфлаш катта резервдир. Коллективларда маҳсулот ишлаб чиқаришга ёқилғи ва энергиянинг солиштирма сарфини камайтириш, энергетика установкаларининг тежамлилигини ошириш, иккиламчи энергетика ресурсларидан ҳар томонлама фойдаланиш чораларининг амалга оширилишига эришиш муҳимдир. Хўжасизлик ва исрофгарчиликка қарши курашни кучайтириш лозим.

Хўжаликларнинг раҳбарлари ва партия ташкилотлари олдига кадрларни саноат ёқилғи тармоқларида муқим жойлаштириш, одамларга энг яхши меҳнат қилиш, маиший турмуш ва ҳордиқ чиқариш шароитларини яратиш борасидаги тадбирларни амалга ошириш вазифаси қўйилди. Тарбия ишини такомиллаштириш, бунда меҳнат коллективларининг ўзига хос хусусиятларини тўлароқ назарда тутиш зарурлиги уқтирилди.

Кенгаш қатнашчилари саноат ёқилғи тармоқларининг ходимлари 1979 йил ва умуман беш йиллик планлари ва топшириқларини муваффақиятли бажариш учун зарур ҳамма ишларни қиладилар, деб комил ишонч билдирдилар.

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ОЛТИН ҚЎЛЛАР ЖАСОРАТИ

ЗАФАРЛАРИМИЗ — УЛУҒ ОКТЯБРГА

Ўтган куни республика бўйича қабул пунктларига 109958 тонна «оқ олтин» топширилди. Бу ўтган йилнинг шу кунида тайёрланган пахтадан 40 минг тонна кўпдир. Лекин мавсум бошидан буён тайёрланган пахта ўтган йилдаги даражага етганича йўқ. 1978 йилнинг шу даврида 4 миллион 295 минг 706 тонна пахта тайёрланган эди. Бу йил эса 3 миллион 757 минг 129 тоннани ташкил этмоқда.

Пахтакор ўртоқлар! Терим суръатини жадаллаштирайлик. Социалистик мусобақа илғорларига тенглашинг.

Сурхондарё, Наманган областларининг механизаторлари! Сирдарё, Жиззах областлари ва қорақалпоғистонлик ҳамкасбларингиздан ўрнак олинг.

Ингичка толали пахта ҳосилини тезроқ йиғиштириб олишга алоҳида эътибор беринг. 24 октябрга қадар 185 минг тоннадан зиёдроқ ипак пахта тайёрланган.

УЮШҚОҚЛИК САМАРАСИ

Нукус райони меҳнаткашлари Қорақалпоғистон АССРда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш планини шараф билан адо этдилар. Йиғиштирилган ҳосилнинг учдан икки қисми машиналар билан териб олинди ва биринчи сортларга топширилди. Район пахтакорлари Улуғ Октябрнинг 62 йиллигига қадар пахта топшириш планини яна 20 процентга ошириб бажаришга қарор қилдилар.

Кейинги йилларда Нукус районида шоли ҳосилдорлиги ҳам анча кўпайди. Ҳозир шоликорлар камида 32 минг тонна шоли янчиб олиш ва ўзларининг социалистик мажбуриятини шараф билан бажариш учун курашмоқдалар.

Нукус район партия комитетининг биринчи секретари Ю. ПОЛВОНИЕЗОВ «Совет Ўзбекистони» мухбири илтимоси билан республика матбуот марказининг хабарини қуйидагича шарҳлади.

КПСС XXV съезди, Ўзбекистон Компартияси XIX съезди, КПСС Марказий Комитетининг (1978 йил) июль ва ноябрь Пленумлари тарихий қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган районимиз пахтакорлари Қорақалпоғистон АССРда биринчи бўлиб ғалаба рапортига имзо чекдилар. Ватан хазинасига 7610 тонна «оқ олтин» тўкилди.

Пешона тери эвазига бунёд этилган ҳосилни жуда қисқа муддатларда нест-нобуд қилмасдан йиғиб-териб олиш учун ипатоволикларнинг иш методига амал қилинди. Пахтачилик совхозларида 8 та терим-транспорт отряди тузилди. 54 та «зангори кема» икки сменада ишлатилди. Механизатор ва чевар теримчилар пахтазорларда катта жасорат кўрсатиб меҳнат қилдилар. Натижада ҳар куни йиллик планга нисбатан 4,5—5 процентдан ошириб пахта тайёрланди.

Пахтани аъло сифатли қилиб давлатга топширишга алоҳида эътибор берилди. Н. Зоитов директорлик қилаётган Бердаҳ номли, Б. Қўйлибоев директорлик қилаётган Жданов номли совхозлар фақат биринчи сорт ҳисобидан «оқ олтин» топширдилар.

Пахта теримини жуда қисқа муддатларда ва уюшқоқлик билан ўтказишда механизаторларнинг улуши катта бўлди. Мавсумда 200—250 тоннадан «оқ олтин» тўкиш мажбуриятини олган Бердах номли совхоздан Б. Айтжонов, Д. Қалимбетов, С. Оллоберганова, Жданов номли совхоздан Д. Аденов, М. Турдишев, Ў. Сафаров каби механизаторлар ҳар куни 8—10 тоннадан ошириб пахта теришди. Уларнинг ҳозиргача агрегатлар бункеридан тўккан пахталари 120—150 тоннадан ошди.

Кўпминг килограммчилар мусобақаси кенг қулоч ёйди. Ҳар бир хўжаликда кўпминг килограммчилар ҳаракатига 280—300 теримчи қўшилди. Д. Ўтенова, Р. Қалиева, Б. Айтакова, Н. Эрниёзова, Г. Усенбоева, Д. Дўсимбетова каби чевар теримчилар ҳар куни 180—200 килограммдан пахта териб социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар.

Район партия комитети ва район ижроия комитети илғор хўжаликлар, бўлимлар, бригадалар ва механизаторларни рағбатлантириш мақсадида кўчма Қизил байроқлар, вимпеллар ташкил қилди. Социалистик мусобақа ҳар ўн кунда якунланади. Мусобақа ғолиблари кўчма Қизил байроқлар ва вимпеллар билан бирга пул ва қимматбаҳо буюмлар билан тақдирланмоқда.

Районимиз кўп тармоқли бўлиб, чорвачилик, узумчилик, сабзавотчилик, паррандачилик, асаларичиликда ҳам катта ютуқлар қўлга киритилди.

Шоличиликка ихтисослаштирилган «ВЛКСМ 50 йиллиги», «Россия» совхозларида ҳар гектардан камида 50—60 центнердан ҳосил олиш, ялпи хирмонни 32 минг тоннага етказиш учун шоли ўриш-янчиш ишлари тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Ҳар бир хўжаликда кунига йиллик пландинг 2,3—3 проценти миқдорида шоли тайёрланмоқда.

Партия ташкилотлари оммавий-сиёсий, тарбиявий ишларни кучайтирдилар. Етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олишда коммунистлар билан комсомоллар ташаббус кўрсатдилар.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 62 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилган районимиз пахтакорлари ялпи хирмонни 10 минг 100 тоннага, ҳосилдорликни эса 26 центнерга етказиш мажбуриятини олишди. Мажбурият ҳисобига пахта топшириш қизғин давом этмоқда.

ҚУЙИДАГИ РАЙОНЛАР БИР КУНДА 3 ПРОЦЕНТ ВА УНДАН ҲАМ КЎПРОҚ ПАХТА ТАЙЁРЛАДИЛАР:

Пахтачи	3,40	Хатирчи	3,03
Ильич	3,31	Бўка	3,01
Оқолтин	3,23	Октябрь	3,01
Дўстлик	3,22	Амударё	3,00
Арнасой	3,14	Коммунистик	3,00

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

Бухоро областида ҳозиргача 520 та пахтачилик бригадаси йиллик планни бажарди. Шулардан 230 бригада коллективи гектаридан 40—45 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб, социалистик мажбуриятларини ҳам бажариб қўйдилар.

Шофиркон районидаги И. Мўминов номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Эргаш Жумаев, Пешку районидаги «Ленинизм» колхозининг Ленин ордени кавалери Наим Раҳимов бошлиқ бригадаларининг пахтакорлари, айниқса, қувончли натижаларга эришдилар. Бу бригадаларнинг аъзолари гектаридан ўртача 50—55 центнердан ҳосил йиғиштириб олдилар. Эндиликда улар ҳосилдорликни гектарига 70 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

* * *

Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхоз заршунослари эл хирмонига 10550 тонна дурдона топшириб, йиллик пахта тайёрлаш планини муддатидан олдин бажардилар. Шу жумладан, 2100 тонна қимматбаҳо ингичка толали пахта топширилди. Ипак пахта ҳосилдорлиги гектарига 33 центнерни, ўрта толали пахта ҳосилдорлиги эса гектарига 41 центнерни ташкил этди.

СЕН БУГУН ҚАНЧА ПАХТА ТЕРДИНГ?

Йиғим-теримнинг ҳозирги долзарб кунларида бундай шиорларни Хоразм областининг ҳамма жойида кўриш мумкин. Дала меҳнатчиларига студентлар, ишчи ва хизматчилар, ҳатто пенсионерлар ҳам фаол ёрдам беришяпти. Пахта йиғим-теримида ҳар куни 140—160 минг киши иштирок этяпти.

Хива ва Янгиариқ районлари теримчилари ва Хоразм педагогика институтининг студентлари қўл теримида айниқса юқори кўрсаткичларга эришяптилар. Бу ерда ҳар бир теримчи кунига ўртача 55—60 килограммдан «оқ олтин» териб олаётир.

МАЖБУРИЯТ УДДАЛАНДИ

Андижон области совхозлари 100 минг тоннадан зиёд пахта тайёрлади. Комсомолобод районидаги «Дўстлик», Бўз районидаги «Партия XX съезди» совхозлари илғорлар сафида боряпти. «Дўстлик» совхози механизаторлари ўз мажбуриятларини ҳам бажарганликлари ҳақида рапорт беришди. Улар давлатга пландан ташқари икки минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» топширдилар.

ПАХТА-ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 24 октябрга бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

ҚҚАССР	2,62	85,55	2,99	71,18
Бухоро	2,02	82,75	3,06	56,98
Қашқадарё	1,98	81,71	2,13	52,97
Сирдарё	2,27	77,89	2,29	72,98
Тошкент	2,56	75,96	2,80	66,95
Сурхондарё	1,33	75,21	0,99	47,04
Жиззах	2,82	65,54	2,88	66,65
Хоразм	2,30	59,34	2,96	40,48
Наманган	1,63	58,67	1,86	51,96
Фарғона	1,15	57,61	1,21	28,12
Андижон	1,38	56,47	1,75	40,59
Самарқанд	2,42	40,16	2,04	24,58
Республика бўйича	1,95	66,50	2,21	50,87
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Сурхондарё	1,10	65,39	0,87	44,03
Бухоро	1,98	47,43	0,64	7,79
Қашқадарё	2,01	47,30	2,28	36,26
Наманган	1,20	36,82	—	11,67
Республика бўйича	1,44	58,05	1,26	38,41

АБДИЛ ФАТТОҲ ИСМОИЛ ТОШКЕНТДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Яман Социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Яман Халқ Демократик Республикаси Олий Халқ Кенгаши Президиумининг Раиси Абдил Фаттоҳ Исмоил ҳамда ЯХДРнинг унга ҳамроҳ бўлган партия ва давлат арбоблари 24 октябрь куни Ўзбекистон пойтахти билан танишдилар.

Олий мартабали меҳмон эрталаб шаҳарнинг В. И. Ленин номидаги марказий майдонида бўлди. У Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан дунёда биринчи социалистик давлат асосчиси Ильич ҳайкали пойига гуллар қўйди. Номаълум солдат қабрига гулчамбар қўйилди.

Абдил Фаттоҳ Исмоил ва унга ҳамроҳлик қилаётган кишилар В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида бўлдилар. Улар Улуғ Октябрь революцияси йўлбошчисининг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида тасаввур берувчи ҳужжатлар ва фотосуратларни, ленинча миллий сиёсатни ифода этувчи, Ленин Шарқ халқларига нақадар катта эътибор берганлигини кўрсатувчи экспонатларни кўздан кечирдилар.

Абдил Фаттоҳ Исмоил фахрли зиёратчилар китобида қолдирган ёзувда қуйидагиларни қайд этди: музейда мен ва менинг ҳамроҳларим бутун дунё меҳнаткашлари йўлбошчисининг ғоялари ва зафарлари улуғворлигини, ер юзининг ҳамма томонларидаги миллион-миллион кишилар бугунги кунда ана шу ғоялар байроғи остида озодлик, социализм ва тинчлик учун олиб бораётган курашнинг улуғворлигини ҳис этдик.

Олий мартабали меҳмон Тошкент бўйлаб сайр қилди. У янги уй-жой кварталларини, метрополитенни кўздан кечирди.

Шу куни Абдил Фаттоҳ Исмоил ва ЯХДРнинг унга ҳамроҳлик қилаётган партия ҳамда давлат арбоблари Москвага жўнаб кетдилар. ЯХДР, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари билан безатилган аэропортда олий мартабали меҳмонни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари Л. И. Греков, Т. Н. Осетров, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Г. М. Орлов, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Қ. А. Аҳмедов, Р. С. Ашуралиев, М. Д. Мухортов, М. Т. Турсунов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. Умаров, республика министрлари ва давлат комитетларининг раислари, бошқа расмий кишилар, шаҳар меҳнаткашларининг кўпдан-кўп вакиллари кузатиб қолдилар.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, СССРнинг ЯХДРдаги элчиси Ф. Н. Федотов шу самолётда Тошкентдан жўнаб кетдилар.

(ЎзТАГ).

* * *

Яман Социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Яман Халқ Демократик Республикаси Олий Халқ Кенгаши Президиумининг Раиси Абдил Фаттоҳ Исмоил КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан дўстона расмий визит билан 24 октябрь куни Москвага келди.

Аэродромда меҳмонни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громыко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми медицина фанини ривожлантириш ва Ўзбекистон ССР учун кадрлар тайёрлаш соҳасидаги хизматлари учун СССР Медицина фанлари академиясининг мухбир-аъзоси, СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги Трансплантология ва сунъий органлар институтининг директори, профессор Валерий Иванович **Шумаковга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби** фахрий унвони берди.

* * *

Маҳаллий саноатни ривожлантириш соҳасидаги хизматлари, унумли ва самарали ишлаганликлари, социалистик мусобақада юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганликлари учун ва Шаҳрисабздаги «Ҳужум» бадиий буюмлар фабрикасининг 50 йиллиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан фабрика мастерлари Адолат **Турсунова** билан Аҳад **Халилов** ўртоқларга **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими** фахрий унвони берилди. Шаҳрисабздаги «Ҳужум» бадиий буюмлар фабрикаси ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди.

ЯНГИ ИНСОННИ ТАРБИЯЛАЙЛИК

Бадиий адабиётда маънавий-ахлоқий ва ҳуқуқий проблемаларга бағишланган ҳамда СССР Ички ишлар министрлиги билан СССР Ёзувчилар союзи томонидан чақирилган Бутуниттифоқ конференцияси 24 октябрда ўз ишини давом эттирди. Конференция қатнашчилари — адиблар, партия, совет, комсомол ташкилотларининг, маъмурий органларнинг ходимлари янги инсонни — социалистик давлат гражданини, коммунизм бинокорини тарбиялаш масалаларига алоҳида эътибор бердилар. Москва ёзувчилар ташкилоти правлениесининг секретари В. И. Амлинскийнинг «Ёшлар тўғрисидаги бадиий ва публицистик асарларнинг маънавий-ҳуқуқий проблематикаси» мавзуидаги докладида ҳам шу ҳақда гап борди.

Инсон ўз шахсининг камол топиши йўлида фақат яхшиликларгагина эмас, шу билан бирга ёмонликларга ҳам дуч келиши мумкин. Албатта булар бирон-бир қаттиқ формада намоён бўлган онгли, жиддий ёмонлик бўлмай, балки ёшлик туфайли йўл қўйилган хатолар ёмонлигидир. Қалбнинг вайрон бўлишига йўл қўймайдиган, уни шафқатсизлик ва разолатга қодир этиб қўймайдиган ўша негиз, ўша маънавий бардамлик воситаси ҳамиша мавжуд бўлишга шу асосни яратиш эса бизнинг —, ёзувчилар ҳамда ички ишлар органлари ходимларининг ишимиздир.

Бироқ, ёш китобхонларга мўлжалланган асарлар юзаки, проблемалари енгил-елпи бўлиб қолмаслиги керак. Ҳали етилмаган ёш қалб гўзал нарсаларни ҳам, арзимас нарсаларни ҳам қабул қилиб олишга қодир. Шунинг учун ҳам ёзувчининг сўзи бу қалбда жуда яхши салмоқли самара беришига интилиш зарур.

Шоир А. Д. Дементьев, ёзувчилардан Б. А. Можаев, В. Л. Кашин, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Д. А. Охромий, Марказий телевидение адабий-драматик программалар бош редакцияси бош редакторининг ўринбосари В. С. Каландадзе, Воронеж университетининг доценти К. П. Скопина Тошкент учрашувида ёзувчиларнинг ана шундай теран, самимий сўзининг аҳамияти тўғрисида гапирдилар.

Таниқли ва ёш ёзувчилар — Л. Ошанин, С. Висоцкий, А. Безуглов, А. Кулешов, Ў. Умарбеков, М. Черненко яратган бошқа замондошларимиз — тартибни сақлашдан иборат машаққатли хизмат ходимларининг образлари ҳам бурчга садоқат, адолатни ҳис этиш инсоний саховат каби фазилатлар билан боғланган.

СССР Ички ишлар министрлиги бош тергов бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари милиция генерал-майори В. П. Илларионов, СССР Ички ишлар министрлиги БХСС бош бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари милиция генерал-майори А. П. Фокин ички ишлар органларининг ходимлари ёзувчилардан қандай асарларни кутаётганликлари тўғрисида гапирдилар.

Конференция ўз ишини давом эттирмоқда. Унинг программасига мувофиқ саноат корхоналарининг меҳнаткашлари, пахтакорлар билан учрашувлар ўтказилади.

(ЎзТАГ).

ДЎСТЛИК ВА ҚАРДОШЛИК КУЙЧИСИ

Мамлакат жамоатчилиги осетин бадиий адабиётининг асосчиси, революционер-демократ Коста Хетагуров туғилган куннинг 120 йиллигини кенг нишонламоқда. 23 октябрь куни Союзлар уйининг Колонна залида бўлиб ўтган тантанали кеча ана шу воқеага бағишланди.

Кечада КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, КПСС Марказий Комитети Маданият бўлимининг мудири В. Ф. Шауро иштирок этдилар.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ-САЙЛОВЛАР

ИШГА ИЖОДИЙ ЁНДАШУВ

Гиламчилик комбинати фақат Хивадагина эмас, балки Хоразм воҳасида энг йирик саноат корхоналаридан бири ҳисобланади. Комбинат коллективи хонадонларимизнинг чиройли безаги бўлмиш чўғдек гиламлар ишлаб чиқаришни тобора кўпайтириб боришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Бу корхона тўла қувват билан ишлай бошлагач, йилига қарийб 2.5 миллион квадрат метр гилам маҳсулотлари ишлаб чиқара бошлайди.

Ўтган йилнинг тўққиз ойи мобайнида комбинатда 3 миллион 703 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинган бўлса, шу йилнинг тўққиз ойи давомида бу кўрсаткич 18 миллион 455 минг сўмни ташкил этди. Бошқача айтганда маҳсулот ишлаб чиқариш ва уни реализация қилиш олти бараварга кўпайди. Комбинатда ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш тобора яхшиланиб бормоқда. Лекин шунга қарамай бу соҳада камчиликлар, ҳали ишга солинмай турган резервлар йўқ эмас. Бунинг натижасида эса шу йилнинг тўққиз ойи ичида планда белгиланганидан 7 миллион 891 минг сўмлик кам маҳсулот реализация қилинди.

Комбинат бошланғич партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишида асосан ана шу ютуқларнинг омиллари, ишга солиниши лозим бўлган резерв ва имкониятлар ҳақида, йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш тўғрисида гап борди. Йиғилишда ҳисобот доклади қилган партбюро секретари С. Маҳмудов партия ташкилотининг коммунистлар авангардлигини таъминлаш соҳасидаги фаолиятига атрофлича тўхталди. Музокарада сўзга чиққан коммунистлар эса кўпроқ ҳал қилиниши лозим бўлган муҳим ишлар ҳақида гапирдилар.

Р. ЖОНИБЕКОВА, йигирув цехининг ишчиси: — Цехимиз коллективи комбинатимиз эришаётган ютуқларга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшмоқда. Шунинг учун ҳам бизнинг смена энг илғор саналиб келмоқда. Бир сменада пландаги 340 килограмм ўрнига 460 килограммдан ип ишлаб чиқармоқдамиз. Шундай бўлса ҳам ҳали ўз имкониятларимиздан тўла фойдаланяпмиз, деб айта олмаймиз. Цехимизнинг унумли иш олиб бориши кўпроқ аппарат цехининг ишига боғлиқ. У ердан кам урчуқ етказиб беряпти. Натижада, меҳнат унумдорлиги пасаймоқда, иш вақтини йўқотиш ҳоллари содир бўлмоқда. Бу борада бизга партия ташкилоти яқиндан ёрдам берса яхши бўларди.

З. ЕҚУБОВА, илғор тўқувчи: — Бугунги ҳисобот-сайлов йиғилишида биз ишимизни олға силжитиш ҳамда юз бериб турган камчиликларни тугатиш ҳақида кўпроқ гаплашиб олсак фойдали бўларди, деб ўйлайман. Коллективимиз ёш. Ҳозир ҳамманинг диққат-эътибори ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатини ошириш, меҳнат унумдорлигини кун сайин кўтаришга қаратилган. Мен икки йилдан буён шу даргоҳда ишлаб келаман. Бизнинг тўқув цехимизни олиб қарайдиган бўлсак, дастлабки даврда бу цехда 15 дастгоҳ бор эди. Ҳозир уларнинг сони 76 тага кўпайди. Олдинлари 20 квадрат метр гилам тўқиганимизда қувонардик, ҳозир эса 35-40 квадрат метр тўқияпмиз. Ҳали бу ҳам кам, меҳнат унумдорлигини тағин кўтариш имкониятлари бор. Илғор ва ташаббускорларни маънавий рағбатлантириш, яхши ташаббусларнинг кўпчилик мулкига айланиб кетиши учун астойдил қайғурилса ёмон бўлмас эди. Бизда кўплаб ёшлар меҳнат қилишмоқда. Эндиликда уларнинг маданий ҳордиқ чиқаришлари ҳақида ўйлаб кўрилса [illegible] ажойиб ошхона бор. Лекин у янги мева-чевалар билан таъминланмаслиги кишини ажаблантиради.

М. ҚОСИМОВ, комбинат бош механиги: — Сўзга чиққан коммунистлар ишга фойдаси тегадиган кўп яхши фикрлар билдиришди. Сизларнинг эътиборингизни корхонамизда ҳали ечилмаган баъзи муаммоларга қаратмоқчиман. Баъзан эҳтиёт қисмлар етишмаслиги туфайли кўп вақтимиз бекор ўтяпти. Шаҳар билан комбинат ўртасида автобуслар қатнови тўғри йўлга қўйилмагани сабабли ишчилар ишга вақтида етиб кела олмаётирлар. Гиламчилар посёлкасида ишчиларга маданий-маиший, медицина, савдо хизмати кўрсатиш объектлари қуриш ва ишга тушириш ҳақида ҳам ўйлаб кўриш керак.

Д. НУЛДОШЕВА, комсомол комитети секретари: — [illegible] салтириш, сифат ва самарадорликка эришиш йўлида тер тўкиб ишламоқдалар. Бироқ, ана шу ишчи-ёшларнинг бўш вақтларида кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари спорт билан шуғулланишлари учун тегишли шароитлар яратиб бериш кўнгилдагидек эмас. Эндиликда ишчи-ёшлар учун спорт комплекси, тўқувчилар саройи қуриш вақти етди. Булар ҳаммаси меҳнат унумдорлигининг ўсиши, маҳсулот сифатининг кўтарилишида шубҳасиз ўз самарасини кўрсатган бўлар эди.

Коммунистларнинг кенг фикр олишуви ҳамда кун тартибида турган масалаларга ижодий ёндашув руҳида ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг енгил ва озиқ-овқат саноати бўлимининг мудири М. Йўлдошев, район партия комитетининг иккинчи секретари М. Ли ўртоқлар иштирок этиб сўзга чиқдилар.

[illegible]

О. БЕКЖОНОВ.

БУТУН ПАРТИЯНИНГ ИШИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. А. Сусловнинг «Бутун партиянинг иши» мавзуида идеология ходимлари Бутуниттифоқ кенгашида қилган доклади алоҳида китобча қилиб нашр этилди. Китобчани Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди.

(ТАСС).

ҲУЖЖАТЛАР ТЎПЛАМИ

«Хўжалик масалалари хусусида партия ва ҳукумат қарорлари (1977—1979 йиллар)» номли ҳужжатлар тўпламининг навбатдаги ўн иккинчи томи босмадан чиқди.

К. У. Черненко билан М. С. Смиртюковларнинг умумий таҳрири остида чиққан тўпламда СССР Конституцияси, КПСС Марказий Комитети Пленумлари қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1978 йилги июль [illegible]

Китобда халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, халқ хўжалигининг совет кишиларининг моддий фаровонлиги ва маданий даражасини ошириш билан бевосита боғлиқ бўлган барча тармоқларида хизмат кўрсатиш соҳасининг ишларини яхшилаш масалалари ҳал этилган ҳужжатларга анча кўп ўрин берилди.

Табиатни муҳофаза қилишни кучайтириш ва таби[illegible]

[illegible]

(ТАСС).

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОМАНДИРЛАРИ МИНБАРИ

КАФОЛАТ

Комбинатимиз коллективи кейинги икки йил ичида маҳсулот сифатини яхшилашда сезиларли ижобий силжишларга эришди. Буни қуйидаги рақамлар ҳам акс эттиради: ўтган йили биринчи сортли маҳсулот ишлаб чиқариш пландаги 64 ўрнига 69,3, тайёр газламалар бўйича 57,6 ўрнига 61,4 процентни ташкил этди. 6.386 минг сўмлик маҳсулот янгилик белгиси билан чиқарилди. Шу туфайли 460 минг сўм даромад қилинди. Бу рақамлар унча катта эмас, лекин аввалги кўрсаткичлар билан таққосланса, уларнинг салмоғи янада ошади.

Комбинатда маҳсулот сифатини оширишга қаратилган тадбирларни амалга оширишда инженер-техниклар, ишчилар фаол иштирок этмоқдалар. Бу йил комбинатга газламани давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқариш ҳақидаги учинчи гувоҳнома берилди. Газламаларни бадиий жиҳатдан безаш анча яхшиланди. Бунинг натижаси ўлароқ, 2 та гул босилган ва 1 та тўқилган газламага босилган безак нусхасига янгилик белгиси берилди. Яқинда Москвадан хушхабар келди: яна 12 хил газламанинг расм-безаги шундай белгини олди.

Маҳсулот сифати кўпгина проблемалар мажмуасининг планли равишда ҳал этилишига боғлиқ. Унга биринчи навбатда фан янгиликларини қўллаш, янги техникани ўзлаштириш, технологик интизомни, жамоат назоратини мустаҳкамлаш, маънавий ва моддий рағбатлантиришнинг самарали системасини таъмин этиш киради. Бунинг учун шундай узвий ишлаб чиқаришни, шундай ҳаракатлар бирлигини ташкил этиш керакки, бу жараён маҳсулот сифатига таъсир қиладиган ҳамма жиҳатларни қамраб олсин. Унга фақат ўзаро боғлиқ бўлган, доимо ҳаракатдаги тадбирлар комплексини амалга ошириш орқалигина эришиш мумкин. Ишга шу йўсинда киришиш масалага комплекс ёндашишнинг ўзидир.

Икки ярим йил аввал бизда бундай тадбирлар бор эди. Лекин улар планли эмас, балки алоҳида-алоҳида бўлиб, маҳсулот сифатини оширувчи бир нуқтага бирлашмас эди. Ишлаб чиқариш практикаси эса аниқ система барпо этишни тақозо этади.

Биз Львов области илғор саноат корхоналарининг тажрибасини чуқур ва ҳар томонлама ўрганиб чиқдик. Дўстлар тажрибаси шуни кўрсатдики, маҳсулот сифатини бошқариш комплекс системаси ишлаб чиқаришнинг техникавий даражаси ва самарадорлигига бевосита таъсир қилар экан. Комплекс системани 1976 йил ёзидан қўллай бошладик, лекин унга қадар катта тайёргарлик ишлари олиб борилган эди. Бу системани ишлаб чиқиш ва қўллашни уч босқичда ўтказдик. Биринчи босқичда сифатни бошқариш бўлинмалари тузилди, тегишли тавсиянома ва қоидаларни ишлаб чиқдик, назоратнинг ҳамма турлари такомиллаштирилди, бенуқсон меҳнат қилиш системасини жорий этдик, корхона стандартлари рўйхати тузиб чиқилди. Иккинчи босқичда эса корхона стандартларини ишлаб чиқдик ва амалда қўлладик. Учинчи босқич маҳсулот сифатини бошқариш комплекс системасини такомиллаштиришдан иборатдир.

Комбинатда маҳсулот сифатини комплекс бошқариш бўлими тузилди. Унда стандартлаш, ярим фабрикатлар назорати, хом ашё ва материалларнинг аввалги назорати ҳамда талабларини ўрганиш ва иқтисод қилиш секторлари мавжуд.

Сифатни бошқариш бўлимининг кадрлар составига (штатига) ишлаб чиқаришдаги мутахассислар биркитилган. Бўлим мустақил бўлиб, ихтиёрида 10 киши бор. У комбинат директори тасдиқлаган корхона стандартларига қараб иш кўради.

Маҳсулот сифатини бошқариш комплекс системасининг муҳим жиҳати нуқсонсиз меҳнат системасидир. У маҳсулотни нуқсонсиз тайёрлаш Саратов системасининг такомиллашган вариантидир. Нуқсонсиз меҳнат системаси маҳсулот ва меҳнат сифати учун ҳар бир ишлаб чиқарувчининг аниқ-равшан жавобгарлигини назарда тутади. Меҳнат сифати коэффициенти ҳисоби билан экономика сектори, бевосита катта инженер М. Залялютдинова шуғулланади. У аниқлаган натижалар «Сифат кунлари»да муҳокама қилинади.

Бу системанинг қўлланиши туфайли ишлаб чиқаришга оид масалаларни тез ҳал этиш имконияти туғилди, интизом яхшиланди, цех коллективларининг маҳсулотни бир маромда ишлаб чиқаришга нисбатан жавобгарлиги ортди.

Бўёқ-пардозлаш ишлаб чиқаришида ўлчамли ва тортиқли лахтаклар камайди, оқлаш, бўёқ, гул босиш, сўнгги пардоз бериш жараёнларида технологик режимнинг бузилиш ҳоллари камайди. Амалиёт шуни кўрсатдики, корхона стандартларини қўллаш маҳсулот сифатини бошқариш системасининг узвий методологик ва қонуний асосларини ҳосил қилар экан.

Корхона стандартлари маҳсулот сифатига даҳлдор бўлган цехлар, бўлимлар, бошқа хизмат турларининг маҳсулотни ишлаб чиқариш ва реализация қилиш босқичларидаги ҳамма фаолиятини ўзаро ҳамкорлик билан боғлайди.

Кейинги уч йилда корхонамизнинг сифатни бошқариш бўлими мутахассислари цехлардаги технологлар иштирокида 45 та корхона стандартларини ишлаб чиқдилар. Бу стандартлар марказий лойиҳалаш-конструкторлик технология бюросида тасдиқланди ва рўйхатга олинди.

Маҳсулот сифатини бошқариш комплекс системасининг яна бир муҳим томони харидорларнинг талаб-эҳтиёжларини ўрганишдир. Бу янги газлама турларини ишлаб чиқаришда, уларни бадиий жиҳатдан безашда ҳисобга олинади. Мазкур масала билан сифатни бошқариш бўлимида иқтисод ва эҳтиёжни ўрганиш сектори шуғулланади. Бу сектор савдо ташкилотлари билан биргаликда газламаларнинг савдо кўргазмалари уюштиради, харидорларга анкеталар билан мурожаат этади, реклама ҳақида ғамхўрлик қилади. Кейинги икки йил ичида «Ўзбекистон» фирма-магазинида, Тошкент бош универмагида, Наманган марказий магазинида, турли магазинларда 7 марта савдо кўргазмалари ўтказилди. Иқтисод сектори «Ишчининг шахсий сифат тамғаси» ҳақида ҳам қоида ишлаб чиқди. Унга кўра, ўз шахсий тамғаси билан маҳсулот ишлаб чиқарган ишчига асосий иш ҳақининг 15 проценти миқдорида мукофот берилади. Ҳозир бундай ишчилар сони 45 кишига етди.

Бу тадбирлар катта иқтисодий самара берди. Ўтган йили рекламациялар сонини 1976 йилдагига нисбатан 1,4 марта қисқартирдик. Жарима санкциялари 25 минг сўмга қисқарди. Бу муддат ичида маҳсулот таннархи 6.1 процентга пасайди. Ҳозирнинг ўзидаёқ маҳсулот сифатини бошқариш комплекс системасини жорий этиш туфайли олинган фойда 740 минг сўмни ташкил этди.

Т. ЖЎРАЕВ,
Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли Наманган шойи газламалар комбинати директори, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, республикада хизмат кўрсатган инженер.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ЧОЙ САВДОСИ

ДЕҲЛИ, 23 октябрь (ТАСС). Ғарбий Бенгалия штатидаги Калькутта шаҳрида халқаро очиқ чой савдоси бошланди. Бу — шу йилги энг йирик тадбир ҳисобланади. Кўпгина мамлакатлардан, шу жумладан Совет Иттифоқи, Қўшма Штатлар, Афғонистондан мутахассислар келишди. Бу ерда ҳар йили тахминан 160 минг килограмм ҳинд чойини сотиш юзасидан битимлар тузилади.

Чой — Ҳиндистоннинг экспорт қиладиган асосий маҳсулотларидан бири. Бултур чойни чет мамлакатларга сотишдан олинган даромад 3,2 миллиард рупияга етди. Бу эса чет эл валютаси ҳисобида барча тушумларнинг қарийб ўн процентига баравардир. СССР чойни энг кўп харид қилувчи мамлакатлардан бири.

Ҳиндистон чой етиштириш юзасидан жаҳонда етакчи ўринни эгаллайди. Чой баргини териб олиш йил сайин кўпайиб бормоқда. 1978 — 1979 молия йилида 570 миллион килограмм чой барги териб олинди. Бу эса шундан аввалги йилга нисбатан 17 миллион килограмм кўп.

Ҳиндистонда чой етиштириш нисбатан яқинда, бундан қарийб 150 йил илгари бошланган эди. Ҳозирги вақтда мамлакатда 35 минг чой плантациялари бор. Энг йирик плантациялар Ғарбий Бенгалия, Трипура, Бихар, Керала, Карнатака, Тамилнаду штатларида жойлашган.

Бир йил муқаддам чой етиштиришнинг йигирма беш йилга мўлжалланган узоқ муддатли программаси амалга оширила бошланди. Бу программада Мегхалайда, Нагалендда, Химачал-Прадешда, Уттар-Прадешда янги плантациялар барпо этиш, чой баргини машина билан териб олишни жорий этиш, кооператив фабрикалар қуриш кўзда тутилади.

Тарихда биринчи бор ўз ҳаётларини қуриш имкониятига эга бўлган Афғонистон Демократик Республикаси меҳнаткашлари бу ҳуқуқни қўлларига қурол олиб ҳимоя қилишга, ўз ерлари, Ватанларининг мустақиллиги ва территориал бутунлигини сақлаб қолишга тайёр турибдилар. Суратда: Жалолобод вилоятидаги Дака қишлоғи революцияни ҳимоя қилиш комитетининг аъзолари.

Г. Надеждин фотоси (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

АНҚАРА. Туркия республикаси президенти Ф. Қоратурк раислигида миллий хавфсизлик кенгашининг бу ерда бўлиб ўтган мажлиси мамлакатнинг 19 вилоятида жорий этилган фавқулодда ҳолатни яна икки ой узайтиришни ҳукуматга тавсия этишга қарор қилди. Кенгаш мажлисида бош министр Б. Эжевит, Туркия қуролли кучлари бош штабининг бошлиғи К. Эврен, бош министр ўринбосарлари, қўшин турларининг қўмондонлари ҳозир бўлдилар.

ҚОҲИРА. Либерал-социалистик партия раиси Мустафо Камол Мурод ҳукуматнинг аграр сиёсатини танқид қилиб чиқди. Бу сиёсат мамлакатдаги асосий техника экини бўлган пахта етиштиришнинг кескин равишда камайиб кетишига олиб келди.

Пахта етиштириш учун ажратилган майдонларни асоссиз равишда камайтириш, тупроқнинг унумсиз бўлиб қолиши, Миср валюта тушумларининг асосий манбаларидан бири бўлган ана шу экинни сақлаб қолиш ва сотиш соҳасидаги кўпгина нуқсонлар пахта етиштиришнинг кескин равишда камайиб кетишига асосий сабаб бўлди. М. К. Муроднинг сўзига қараганда, пахтачилик проблемаларини ҳал этишга тубдан нотўғри ёндашиш натижасида давлат 4,5 миллиард доллар зарар кўрган.

ЛА-ПАС. Боливия пойтахтида Америка давлатлари ташкилоти Бош Ассамблеясининг навбатдаги 9-сессияси очилди. Сессия ишида Лотин Америкасидаги 26 мамлакат ва АҚШ, шунингдек кузатувчи сифатида бошқа 15 мамлакат намояндалари иштирок этмоқда. Сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ва маданий характердаги масалалар, шунингдек Лотин Америкасининг ҳокимият тепасида диктаторлик ва реакцион режимлар турган бир қанча мамлакатларида инсон ҳуқуқлари проблемалари кун тартибига киритилган. Сессияда Америка давлатлари ташкилотининг янги бош секретари сайланади.

КАНБЕРРА. Соломон ороллари ҳукумати Америка ҳарбий кемалари ва самолётлари Тинч океанининг ғарбий қисмида жойлашган ана шу орол давлатининг денгиз ва ҳаво чегараларини бузаётганлиги сабабли Қўшма Штатларга норозилик билдирди. Австралияда чиқадиган «Сидней морнинг геральд» газетасининг хабарига кўра, АҚШнинг ҳарбий кемалари ва самолётлари Соломон оролларининг территориал сувларига ва ҳаво чегараларига бир неча марта бостириб кирган.

(ТАСС).

САЛЬВАДОРДАГИ АҲВОЛ

САН-ХОСЕ. 23 октябрь. (ТАСС). Сальвадордан олинаётган хабарларга кўра, шу мамлакатда давлат тўнтариши натижасида ҳокимиятни ўз қўлига олган ҳарбий граждан хунтаси 12 кишидан иборат ҳукумат тузилганлигини эълон қилди. Ташқи ишлар министри қилиб Эктор Дада Иреси, мудофаа министри қилиб полковник Хосе Гильермо Гарсиа тайинланди.

Чет эл агентликлари генерал Ромеро диктаторлик режими ва ундан олдинги режимлар қамоққа олган сиёсий маҳбусларнинг биринчи катта группаси бўшатилганлигини эълон қилди.

Айни вақтда мамлакатда вазият ҳамон мураккаб ва кескин бўлиб қолмоқда. Пойтахт ёнидаги Сояпанго шаҳрида ҳукумат қўшинлари тинч намойиш иштирокчиларига қараб ўт очдилар. Беш киши ўлди, 10 дан ортиқ киши ярадор бўлди. Бу намойишни Бирлашган халқ ҳаракати фронти ташкил қилган эди. Бу фронт мамлакатдаги бошқа бир қанча ташкилотлар сингари қамоқ ҳолати бекор қилинишини, репрессиялар тўхтатилишини, ағдариб ташланган диктатор тарафдорлари — фашист унсурлар давлат аппаратидан ҳайдалишини талаб қилмоқдалар.

Мамлакатнинг шарқида ҳарбий бўлинмаларнинг кўп қисми жанговар тайёр ҳолга келтирилди. Бутун Сальвадор территориясида комендантлик соати жорий этилди. Патруллар «шубҳали» шахсларни ушлаб олмоқдалар, тинтув қилмоқдалар ва қамоққа олмоқдалар.

МАНАГУА, 23 октябрь. (ТАСС). Сальвадорнинг ҳарбий граждан хунтаси Куба билан дўстона муносабатлар ўрнатиш ниятида эканлигини билдирди. «Баррикада» газетасининг махсус мухбири хабар беришича, хунта аъзолари, шунингдек Никарагуа миллий уйғониш ҳукумати билан мустаҳкам алоқаларни ривожлантиришга интилишларини таъкидладилар.

Шунга қарамасдан Манагуадаги расмий вакиллар ҳозирги вақтда Сальвадорда содир бўлаётган воқеаларни шарҳлашдан бош тортмоқдалар. Сандиночи Миллий озодлик фронти миллий раҳбарлигининг аъзоси Байардо Арсе матбуот конференциясида сўзга чиқиб, Никарагуа ҳукумати Сальвадорнинг янги ҳокимиятини тан олиш хусусида номуайян мавқеда турганлигини таъкидлади. У Никарагуа ҳукумати Сальвадордаги сиёсий воқеаларнинг ҳозирги ривожида даҳлдор эмаслигини айтди. Бу воқеалар империалистларга тарафдор реакцион ҳарбийлар диктатураси кўп йиллар давомида ҳукмронлик қилаётганлигидан халқнинг норозилиги натижасида вужудга келди.

ЭРОН КУРДИСТОНИДАГИ ВАЗИЯТ

ТЕҲРОН, 23 октябрь. (ТАСС). Эроннинг курдлар яшайдиган районларида қўзғолончилар билан ҳукумат қўшинлари ўртасида уруш ҳаракатлари давом этмоқда.

Моҳобод кўчаларида жанг бўляпти. Газеталарнинг хабар беришича, бу шаҳарда курдлар асосий мавқеларни эгалладилар ва истеҳкомлар қурдилар. Шаҳардан чекинган армия бўлинмалари шаҳар атрофидаги тепаликларга тўпларни ўрнатмоқдалар. Шаҳарнинг 100 минг аҳолисидан фақат 30 минг киши қолди. Ҳарбий вазият туфайли бошқалар шаҳардан чиқиб кетдилар. Шаҳарда ток йўқ, озиқ-овқат ва ёнилғи етишмаяпти. Қўшинлар Моҳободга олиб кирадиган ҳамма йўлларни ёпиб қўйдилар, шу билан шаҳар иқтисодий ва ҳарбий муҳосарада қолди.

«Теҳрон таймс» газетасининг хабар беришича Пираншаҳрдан 25 километр масофада юк автомобили қўзғолончилар қўйган минага дуч келиб портлаган, 8 солдат ўлган ва 3 унтер офицер ярадор бўлган. Партизанлар, шунингдек, Ноусуд ёнидаги жандарма постига ҳужум қилдилар.

64-пиёда аскарлар дивизиясининг командири генерал Зоҳир Нажод Урумия шаҳрида бўлиб ўтган матбуот конференциясида сўзга чиқиб, курд районларида Эрон Курдистони Демократик партияси ва бошқа ташкилотларнинг фаолиятини қатъият билан бостиришни талаб қилди. У агар бирор хонадондан солдатларга қараб ўқ отилгудай бўлса тинч аҳолининг уйлари қўшинлар томонидан ер билан яксон қилинади, деб курд аҳолисини огоҳлантирди. Генерал курдларнинг қуролли тўдаларини ва сиёсий ташкилотларини улар гўё исломнинг, ислом революциясининг душманлари ва сепаратчилар, деб айблади.

Эроннинг қуруқликдаги қўшинларининг қўмондони генерал Фаллаҳи Урумияда радио орқали нутқ сўзлаб, армия қўзғолончиларга қақшатқич зарба беришга тайёр эканлигини айтди, деб ёзади «Бомдод» газетаси. Бу йилги қиш шароитида мунтазам қўшинлар партизанларга қараганда анча кўп устунликларга эга, деб даъво қилди генерал.

«Бомдод» газетаси хабар беради: кеча кечқурун ҳукуматнинг мажлиси бўлиб ўтди. Шу мажлисда Курдистондаги аҳволни назорат қилишни мудофаа министри Чамран, ички ишлар министри Саббагиян ва давлат министри Саҳаби зиммасига юклашга қарор қилинди. Ислом революциясининг бошлиғи оятилло Ҳумайни Курдистондаги аҳволни қуролли ҳаракат, ижтимоий-иқтисодий программани амалга ошириш ва сиёсий музокаралар олиб бориш билан айни бир вақтда ҳал этиш тўғрисида ҳукумат планини маъқуллаганидан кейин шундай қарорга келинди.

Эрон уй-жой ва шаҳар қурилиши министри Қиётираи «Иттилоот» газетасининг мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни маълум қилди: бош министр М. Бозоргон ва унинг кабинетининг 5 та аъзоси Қум шаҳрида оятилло Ҳумайни билан учрашгандан кейин ҳукуматнинг курдлар проблемасини ҳал этиш тўғрисидаги таклифлари тасдиқланди. Бу таклифлар қурол ишлатишни, Курдистонда ижтимоий-иқтисодий тадбирларни амалга оширишни ва сиёсий музокаралар олиб боришни назарда тутади.

Мухбирнинг ҳукумат курдлар проблемасини сиёсий музокаралар йўли билан ҳал этиш ниятидами, деб берган саволига министр бундай деб жавоб берди: «Йўқ, ҳукумат ҳар учала йўлдан айни бир вақтда фойдаланиш зарур, деб ҳисоблайди. Ҳукумат куч ишлатиб ўзининг ҳукмронлик ҳолатини сақлаб қолиши ва зарур бўлиб қолган тақдирда армияни ишга солиши керак. Сиёсий музокараларга келганда ҳукумат башарти курдларнинг талабларини тўғри ва мақбул, деб ҳисобласа, у ҳолда улар билан алоқа боғлашга тайёр».

ЧЕГАРАДА ҚУРОЛЛИ ИҒВОГАРЛИК ДАВОМ ЭТМОҚДА

ХАНОЙ. (ТАСС). «Куан дой нян зан» газетаси қуйидагиларни хабар беради: Пекин кескинликни кучайтиришни, Вьетнам чегарасидаги қуролли иғвогарликларни давом эттирмоқда.

Ҳар куни чегарадаги Хитой станцияларининг темир йўллари ва тош йўлларига қўшинлар туширилмоқда, қурол ва ҳарбий техника келтирилмоқда, деб уқтириб ўтади газета. Ўнлаб Хитой дивизиялари чегарага бевосита яқин жойга тўпланмоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси Пекиннинг ВСРга қарши яна агрессия бошлашга тайёрланаётганлигидан далолат бермоқда.

Айни вақтда Хитой томони ҳар иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни тобора кескинлаштирувчи ҳаракатлар қилмоқда. Кейинги ой мобайнидагина Хитой томони чегарада 90 мартадан кўпроқ иғвогарлик ҳаракатларини қилди. Хитой самолётлари ва кемалари ҳамон ВСР чегарасини ва территориал сувлари чегарасини бузиб ўтмоқда. Пекин ВСР билан ХХР ўртасида муносабатларни нормаллаштириш тўғрисида Вьетнам билан Хитой ўртасида олиб борилаётган музокараларга атайлаб тўсқинлик қилмоқда ва уни боши берк кўчага олиб кирмоқда.

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

ФАХР

Наманган йўл қурилиш-ремонт бошқармасининг ишчиси Қутбиддин Лутфиддинов ўнинчи беш йиллик топшириғини уч ярим йилдаёқ бажариб қўйган эди. У ҳозир 1982 йилнинг сентябрь ойи ҳисобига меҳнат қилаётир. Илғор механизатор бундай муваффақиятга техникани яхши билиши ва ундан унумли фойдаланиши, ҳар бир дақиқанинг қадрига етиб ишлаши ҳисобига эришади.

Қ. Лутфиддинов ёш бўлишига қарамай областнинг кўп жойларида ўз изини қолдирганлардан. Ўтган йиллар мобайнида юзлаб километр йўлни ҳамкасблари билан қурди ва тузатди. Бундан у ҳар қанча фахрланса арзийди.

А. ВАЛУЙСКИЙ.

БАЙРАМ ШАРАФИГА

Қувасой шаҳридаги М. В. Фрунзе номли цемент комбинатининг ишчилари ва инженер-техник ходимлари шу йилнинг ўтган тўққиз ойлик топшириғини муддатидан илгари бажариб, пландан ташқари 258 минг сўмлик маҳсулот реализация қилдилар.

Айни кунларда комбинатда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 62 йиллиги шарафига бошланган мусобақа кун сайин авж олмоқда. Коллектив ишчилари байрамни октябрь ойида ҳам планга қўшимча 650 тонна цемент, 700 тонна оҳак ва 650 тонна алебастр ишлаб чиқариш билан кутиб олишга аҳд қилишган.

Ш. САЙДУМАРОВ.

ОЛОВКОРЛАР ҒАЙРАТИ

Коммунистик меҳнат зарбдори — мартен цехи коллективи Бекободдаги В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводида доҳий туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақада пешқадамлик қиляпти. Цехнинг В. Салтиков, Р. Нуржонов, П. Гвоздянский сингари ишчилари, шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида пландан ташқари 600—750 тонна юқори сифатли пўлат эритишга эришдилар.

Заводда бундай пешқадамлар кўплаб топилади. Уларнинг ғайрати туфайли корхона ойлик топшириқларини ортиғи билан адо этишга эришмоқда.

С. БОИМУРОДОВ.

* * *

Шунингдек, редакцияга **О. Абдураҳмонов, Т. Холбоев, С. Фахриддинов, С. Йигиталиев** (Андижон), **Б. Ражабов, Т. Мақсудов** (Бухоро), **Ш. Нишонов, О. Усмонов** (Наманган), **Ш. Бозоров, С. Мусаев** (Самарқанд), **Ж. Мўйсинов** (Қашқадарё), **Ҳ. Тожиматов** (Тошкент), **А. Халилжонов, М. Орипов** (Фарғона)лар саноат корхоналари ва социалистик мусобақа ғолибларининг қўлга киритаётган ютуқлари ҳақида хат-хабарлар йўллашган.

ПАХТАМ ДЕСАМ...

Пахтакор монологи

ПУБЛИЦИСТИКА

Хонтахта устида бир қисм оппоқ пахта турибди. Шу йилги ҳосилдан. Не умид, не машаққатлар билан етиштирилган, не-не беором кунлар, уйқусиз тунлар эвазига келган ҳосилдан. Бир тутамгинаси...

Ҳали-ҳозиргина, тун ярмидан оққанда пунктдан қайтиб келиб улгурдим. Бугунги охирги ҳосилни ўтказиб келдим. Фуфайкамни ечсам қўйнимдан шу пахта тўкилди. Уни олиб хонтахта устига қўйдиму овқатланиб ўтириб, шу сокин кечада хаёлга толиб кетдим...

Бу қандай экин эканки, унинг оқ чаноқларида қандай сир, сеҳр бор эканки, бутун республикани, етти яшардан етмиш яшаргача бўлган бутун бир элни ўзига ром этиб диққатини оҳанрабодек тортиб турса, дерсиз. Минглаб одамлар кун бўйи, яна ярим тунгача пахта ташвиши билан юрсаю, яна эртасига тонг саҳардан шу ташвиш билан даласига чиқиб кетаверса! Нолиш нималигини, чарчадим дейишни билмаса. Шунча куч-қудрат, ғайратни, бунча фидойилик, мардликни қаердан олади улар, дерсиз. Жавоби битта. Бугун бир элнинг ризқ-рўзи ва тириклиги, тўкин-сочинлик ва тинч-тотувлиги, битмас бойлиги ва фаровонлиги шу пахтамиздан, унга тушган бир умрлик ишқидан, сўнгсиз меҳр-муҳаббатидан-ку, ахир!

Шу боисдан пахтам десам — бу дунёдаги энг азиз нарсалар, инсоният асрлар бўйи кўзига тўтиё қилиб суртиб келган нарсалар келади кўз олдимга. Нондек азизсан ўзинг — пахтам, кафтимда кўтарганимча бор сени дейман.

Марказий Фарғонанинг қоқ юраги — Сарсонқумда чўлни ўзлаштирганлар шарафига ажойиб бир ёдгорлик қўйишибди. Меъморлар ҳам бор бўлишсин. Жуда топишибди. Пахта чаноғини боши узра баланд кўтарган деҳқон қўлларига рамзий ҳайкал қўйишибди. Ҳа, биз пахтани бошимиз узра қанча баланд кўтарганимиз сари, шунча обрў-эътибор, тўкин-сочинлик, шон-шараф топмоқдамиз. Пахта бизнинг бахтимиз, бахтни эса бошга кўтармоқ керак.

Одам бахтга осонликча эриша олмагани сингари пахта ҳам машаққатсиз битмайди. Шу боисдан пахтам десам, эрта кўкламдан то кеч кузга қадар давом этадиган беҳаловат кунлар, пахта жангу жадаллари кўз ўнгимдан бир-бир ўтаверади. Ҳа, йил ўн икки ой бизни тинчимизни ўғирлаб, даладан бери келтирмай қўядиган шу пахтадир. Биз уни деб ҳатто қуёшдан эрта туриб кетамиз. Уни деб кечалари алламаҳалгача далада, хирмонларда қолиб кетамиз. Пахтамиз деб табиатнинг ҳамма «жазо-ситамлари»га, инжиқликларига чидаймиз. Бошимиздан саратон офтоблари ўтиб пахта оралаймиз. Ғўзамизни дўл ёки сел олганда ичимизга ёққан «дўл» ва «сел»ларни сиз билмайсиз, у биргина ўзимизга аён. Лекин шунда ҳам биз таслим бўлмаймиз. Тушкунликка тушмаймиз, қайта-қайта экиб бўлса ҳам ғўзамизни бу йилгидек тиклаб оламиз. Буни пахта жанги деб қўйибди. Бу жангда фақат чекинмаганлар, чекиниш нималигини билмаганлар ютади. Биз эса бу жангда чиниқиб, пишиб кетганмиз. Пахта жангини, унинг машаққатларини энди кўраётганимиз йўқ.

Пахта жанги шундай жангки, уни баҳорларда ғўзасини селга, қум кўчкисига олдириб ҳам тушкунликка тушмаганлар билади. Уни яна қайта-қайта чигит экиб, ғўзасини бутлаб олиб, кузда чўнг хирмон кўтара олганлар билади. Пахта жанги шундай жангки, уни шонага кириб, тизза бўйи бўлиб қолган ғўзасини дўл уриб яланғочлаб кетганда ҳам даласидан қўл силтаб кетмаганлар, ўша яланғоч ғўзани ҳам ўнглаб олган, унда кўсак туғдириб, пахта очилтира олганлар билади. Бу жанг шундай жангки, у биргина ор-номуси кучли деҳқонларга аёндир, чунки у ор-номус жанги ҳамдир. Бу жанг шундай жангки, кузга келиб авж олади, ҳал қилувчи паллага киради. Уни фақат терим вақтида уйқу нималигини, дам нималигини билмаганлар, оромни, ҳузур-ҳаловат, маишатни вақтинча бир чеккага йиғиштириб қўя олганлар, пахтадан бошқа ҳамма нарсани унутганларгина билади. Деҳқон бу паллада наинки кеча-кундуз пахтасини ўйлайди, ҳатто тушларида ҳам пахта териб, хирмонга пахта ташиб чиқади. План тўлмагунча, республика хирмони даҳанини кўкка тираган тоғлар қадар қад ростламагунча шундай кечади унинг ҳаёти. Тинчлик билмайди ўша кунгача, карнай-сурнай садолари ғалабадан дарак бермагунча. Пахта жанги шундай жанг!

Мана бу йил ҳам биз оғир бир синовдан шараф билан ўтмоқдамиз. Ўзбекистон пахтачилиги бу йилгидек совуқ ва серёмғир кўкламни, ёзнинг ўрталаригача чўзилиб кетган баҳорни кўрмаган эди. Сиз билан биз қарийб бир миллион гектар ерда чигитни қайта бузиб экдик. Ҳатто экишга чигитимиз етмасдан қолай деди. Пахтачилигимиз тарихида бунақаси бўлмаган эди. Лекин биз даламиздан нари кетмадик. Бир ой кечки бўлиб қолган ғўзамизнинг ҳар бири тупи устида айланиб-ўргилавердик. Ҳар турли бало-қазолардан кўз қорачиғимиздек асраб-авайлаб, ўз фарзандимиздек парваришлайвердик. Хатосига экиб, бегона ўт юлиб, қатқалоққа қарши курашиб чарчамадик. Бу ишни қайта-қайта қилишдан, ҳар битта ғўзамизнинг тагини юмшатиб чиқишдан, унга эркин нафас олдиришдан қайтмадик. Эртаю кеч ғўза оралаб, у билан тиллашдик. Керак бўлса минут ора, соат сайин унинг ҳолидан хабар олдик. Табиблардек парваришини қилдик. Бу ҳам пахта жанги эди, ойлаб давом этган, ҳар куни бир жасорат кўрсатишни талаб этган курашлардан иборат жанг эди. Бу жанг ҳали офтоб ҳароратига қонмаган ўша бир миллион гектар ердаги электрон машиналар ҳисобига етмаса, одам адашиб кетадиган ҳисобсиз ғўзаларни деҳқон қалбининг тафти билан аввал шоналатиб, гуллатиш, кейин шиғил кўсак туғдириб, бодроқдек бодратиб очилтириш жанги эди. Биз бу жангда ҳам ғолиб чиқдик. Минг машаққатлар эвазига кўкмак кўсаклар ичида ажиб бир тароватли кумуш пахта туғилди. Пахтамиз миллиард чаноқлардан нишолдадек кўпириб тошди. Биз сабрсизлик билан кутган дамларга, ҳосил тақдири ҳал бўладиган, ҳамма курашларимиз, меҳнатларимизга, мардлик ва қаҳрамонликларимизга гултож ясайдиган палла — терим мавсумига ана шундай етиб келдик.

Терим — пахтакорнинг тўйи. Деҳқон орзиқиб кутган, баҳор-ёз бўйи тушларига кириб чиққан мавсум шудир. Терим — юз минглаб этак тутган, химмат камарини белга боғлаган теримчилар, этаги уфқларга туташиб кетган ойдин далаларда жавлон урган терим машиналари, куз қуёшида кўзни қамаштириб ярқираб ётган хирмонлар ва ниҳоят катта йўлларни тўлдириб, узлуксиз пунктга қатнаган пахта карвонлари ҳамдир. Энди бутун республика, унинг водийларидан тортиб воҳаларигача, шимолидан жанубигача шу жўшқин ҳаёт, шу катта ташвиш, шу буюк юмуш, шу муборак жанг билан банд. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Шароф Рашидовнинг таъбири билан айтганда, энди «ҳар биримиз учун терим мавсумининг энг каттиқ қонунлари билан яшаш ва ишлаш вақти келди-ки, бу биз учун олий бурч ва юксак шарафдир».

Пахта — мардлар экини! Қийинчиликлардан қўрқадиганлар пахта экмайди, пахтага яқин ҳам йўламайди. Бу касбни баҳор инжиқлигию ёзнинг жазирамасига, серташвиш терим мавсумию кечалари алламаҳалгача пунктга пахта ташиш машаққатларига чидаганларга чиқарган. Биз бу йилгидан ҳам қийин шароитларда пахта етиштирганмиз. Бундан ҳам оғирроқ машаққатларни енгиб ўтганмиз. Ҳеч қачон чекинмаганмиз. Енгиб келганмиз. Бу гал ҳам енгамиз. Қирқига чидаган бирига ҳам чидаймиз. Енгиш бизнинг касбимиз!

Пахта топширишда бултургидан орқада эканмиз, деб хавотирга тушишга ўрин ҳам, асос ҳам йўқ. Дамлаган ошимизнинг энди ярмини суздик, холос. Ҳали дала тўла ҳосилимиз турибди. Яна бир ҳиммат кўрсатсак, яна бир зўр берсак, охирги довондан ҳам ошиб ўтамиз. Шундай кун яқин. Оз қолди у биз орзиқиб кутган дамларга, ўзбек пахтакори юзлари ял-ял ёниб, ўзи уйган чўнг хирмонга — Тиёншон қадар буюк оқ тоққа ғалаба байроғини қадайдиган кунга!

Бу муаззам кунни яна ҳам яқинлаштириш ўз қўлимиздадир. Негаки, биз ғалаба нашидасини, пахта гаштини суришга ошифта, ишқибоз халқмиз. Кимки пахта етиштириш турган-битгани машаққатдан иборат деса, бекор айтибди. Пахта гашти, нашидасини биздан сўранг. Пахта гашти нималигини чирилдоқлар овозига тўла ойдин кечаларда ғўзасига лоақал бир марта сув тарaганлар, эгатларда милдираб зардай ярқираб оққан сувни бир бор кўрганлар яхши билишади. Пахтакор бу кечанинг бир фарахига пахтанинг барча машаққатларини алишиб юборади. Пахта гашти нималигини қарқара ғўзаларини оралаб юриб, биринчи очилган тўнғич чаноқ пахтани топиб олганлар, уни кўзига суртиб омонлик-сомонлик қилганлар яхши билади. Шунда у қўлидаги пахтага қараб туриб, «Сен менинг жўякларга тўкилиб қолган пешона терларимсан, пахтам!» дея пичирлаганларини сиз эшитмагансиз. Ҳа, деҳқон ғўзаси устида тўккан ҳар битта маржон тери олдин шонага, кейин гулга, ниҳоят олтин чаноққа айланган бўлса не ажаб!

Деҳқон учун пахта нашидасини суришдан, план тўлган кунда ҳамма ташвишлардан холи бўлиб ўзни хирмон пахта устига ташлаб, оқ мезонлар учиб юрган тип-тиниқ осмонга қараб ётишдан ҳам нашъали нарса бормикин! Ҳа, пахта гаштини ана ўшанда рўй-рост сезасиз. Йил бўйи кўрган-кечирганларингиз, қийинчилигу оғирчиликлар, ҳамма-ҳаммасини унутасиз. Эл-юрт олдида юзим ёруғ, планим тўлиқ дея виждонингиз таскин топади, кўнглингиз тоғдек ўсиб, муборакбод қилгани келганларга очиқ юз билан пешвоз чиқасиз. Оз қолди у кунларга. План тўлмаслиги мумкин эмас. Чунки пахта ифтихоримиз, ор-номусимиздир. Дастурхонимиз тўкинлиги, пири бадавлатлигимиз шу пахтадан!

Пахтам десам — шаҳар мисол оппоқ қишлоқларим, фаровон ҳаётим, файзли тўйларим, ардоқли фарзандларимнинг бахтли бугунги, бундан ҳам порлоқ келажаги кўз олдимга келади. Пахтам десам — ҳар қандай шароитда ҳам ғолиб келаётган, айтганининг устидан чиқаётган сафдошларимни, уларнинг бу йилги мардлигини эслайман. Ҳа, пахтакорлик — қаҳрамонликдир. Том маънодаги мардликдир. Бу мардлик жангоҳларда кўрсатилган мардлик сингари мангуликдир. Бизнинг ҳар бир қишлоқ, ҳар бир хўжалигимизда бутун умрини пахтага бағишлаган, пахта етиштириб донг таратган, номи жасорат рамзига айланган шундай қаҳрамонларимиз борки, пахтачилигимизнинг бундай жонкуярлари шарафига ёдгорлик монументлари ёки пахта қасрлари қурса, номларини зарҳал билан ёзиб қўйса арзийди. Чунки уларнинг меҳнати кундалик жасоратдан иборатдир. Чунки улар ҳар куни бир хил иш қилиб, ҳар йили минг хил оғирчиликларни енгиб, пахтачилигимизни шу даражага кўтарган кишилардир. Уларнинг жасорати шу оғир кунларда бизга мададкор бўлгай. Тажрибаси қўл келгай. Ўзбек деҳқони ҳеч қачон пахтасига завол кўрсатиб қўймаган, қўймайди ҳам.

Оғирчиликлар орқада қолгусидир. Ҳамиша ва ҳар қачонгидек ўзбек пахтакори ғолиблар даврасида пешонаси ярқираб ўтиргусидир.

Муроджон МАНСУРОВ.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! СОЦИАЛИСТИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШДА, ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШДА АКТИВ ҚАТНАШИНГИЗ!

ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИДА ЮКСАК ПИРОВАРД НАТИЖАЛАРГА ЭРИШИШ, ОЛИЙ СИФАТЛИ МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ КЎПАЙТИРИШ УЧУН РЕЗЕРВЛАРДАН ТЎЛАРОҚ ФОЙДАЛАНИНГИЗ!

(КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларидан).

Уткир РАШИД

ҲАШАРГА, ДЎСТЛАР!

Шу кунларда уйимизда пахтамиз,
Гоҳ рақамга, гоҳ ҳавога қараймиз,
Қараб туриб, биз ҳам хижолатдамиз,
Ҳашар бўлса кекса деманг, яраймиз.

Ҳа, ҳашарга, ҳамшаҳарлар ҳашарга!
Деҳқон меҳри йўлимизга поёндоз.
Айланибди дала олтину зарга,
Биз ҳам териб, ҳисса қўшайлик бир оз.

Ғўза гўдак, унга сут, сув тутгандек,
Ростлаб борди деҳқон ғўза қоматин.
Она фарзанд соғлиғини кутгандек,
Бу меҳрлар берди деҳқон омадин.

Ташвишу хавф доғи ювилиб бугун.
Пахтазорлар оппоқ — ярқираб кетди.
Ғўзалар саф тортиб солдатдек дуркун,
Ер, кўк тўла юлдуздек чарақлаб кетди.

Қизиб кетди терим авжи, улоғи,
Ҳар кун янги рақам, янги одамлар.
Қайнаб тошар далада нур булоғи,
Нур бағрига чорлар бизни бу дамлар.

Кўк денгизда кемаларнинг карвони,
Бағри тўла олтин, сузарлар мағрур.
Бир томонда теримчилар хирмони,
Меҳнат завқи, меҳнат кўрки шул эрур.

Ҳа, ҳашарга, шаҳарликлар, ҳашарга!
Деҳқон меҳри йўлимизга поёндоз.
Айланибди дала олтину зарга,
Биз ҳам териб, ҳисса қўшайлик бир оз.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЁШЛАР ҲИММАТИ

Жиззах давлат педагогика институти студентлари доҳий Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги муносабати билан умумхалқ шанбалигида қатнашиш учун Пахтакор районидаги Ульянов номли совхоз далаларига чиқдилар. Улар Жиззах даштининг тўнғич хўжалиги далаларида чаман бўлиб очилган «оқ олтин»ни йиғиштириб олишда чўлқувар ота-оналарига кўмаклашиб давлат омборига 70 тонна дур тўкишга аҳд қилдилар. 1300 дан зиёд студент ўртасида факультетлараро мусобақа қизиб кетди.

Ўзбек тили ва адабиёти факультетидан Матлуба Ғафорова, Адолат Ҳониқулова, рус тили ва адабиёти факультетидан Шаҳри Азимова, Холбуви Бўронова, Гулнора Мирзаевалар бир кунда 90—110 килограммдан пахта термоқдалар. Ўзбек тили ва адабиёти факультетининг 150 нафар студенти пахта териш бўйича факультетлар ўртасида голибликни эгаллади.

Н. МИРЗАЕВ.

АНЪАНАГА АМАЛ ҚИЛИБ

Тошкент шаҳар аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси коллективи билан қўриқ ер пахтакорларининг ҳамкорликлари анъанага айланган. Бошқарма ҳунармандлари ўтган йили Жиззах, Сирдарё ва бошқа район деҳқонларига маиший хизмат кўрсатиб, пахтакорларни миннатдор қилган эдилар. Бу йил яна ўша анъанага амал қилиб бошқарманинг сартарошлари, пойафзал, холодильник, «зангори экран» ва радиоприёмник ремонтчилари, соатсозлар, бичиқчи-тикувчилари ва бошқа касб эгалари чўлқуварларга хизмат қилиш учун жўнаб кетдилар.

Р. ИСҲОҚОВ.

ЭНГ ЁШ АРТИСТЛАРГА ҚАРСАКЛАР

Хоразм областининг Гурлан районидаги хўжаликларнинг дала шийпонларида пахтакорларнинг мароқли дам олишини ташкил этишда катта ёшдаги кишиларга болалар ёрдам бермоқда. Ҳар куни кечқурун биронта дала шийпонида кичик артистлар — «Гулғунча» болалар қўшиқ ва рақс ансамблининг қатнашчилари шарафига қизғин қарсаклар янграйди. Янгибозор маданият уйи ҳузурида ташкил қилинган ана шу ҳаваскор коллектив қирқ нафар ёш талантни бирлаштирган. Болалар ўз концерт программасига йигирма концерт номерини киритишган. Улар халқ ва ҳозирги замон қўшиқларини, хореография ва вокал-хореография сюиталарини ижро этадилар.

Хоразм областида Халқаро болалар йилида йигирмата болалар бадиий ҳаваскорлик коллективи ташкил қилинди. Бу коллективларнинг кўплари ўзларининг дастлабки ижодий муваффақиятлари билан дала меҳнаткашларини қувонтирмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ. Косон районидаги Ленин номли колхознинг Норчучук Сафарова бошлиқ бригадаси теримда пешқадамлик қиляпти. Бу муваффақиятга кўпминг килограммчилар салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Суратда: мавсумда 14 тонна «оқ олтин» териш мажбуриятини олган Гуллола Суванова.

Н. БОБОЕВ фотоси.

* * *

ИЛҒОР МЕХАНИЗАТОРЛАРГА ТЕНГЛАШИНГ

Республикамиз «оқ олтин» хирмони 3,5 миллион тоннадан ошди. Бу улкан хирмонга шонли механизаторларимиз муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Суратларда: 1. Шеробод районидаги «Октябрь 60 йиллиги» совхозининг аъзолари илғор механизатор Норой Ҳайдарованн фахр билан Турсуной Охунованинг издоши дейишади. У бу шарафга ўз агрегатини юксак унумларда ишлатиш туфайли сазовор бўлган. Илғор механизатор 300 тонналик маррани тезроқ эгаллаш учун терим графигини доимо ошириб бажаряпти. 2. Муҳаммаджон Жалолов ота изидан бориб, механизаторлик касбини шарафлаяпти. У Бўз районидаги байроқдор «Партия XX съезди» совхозида пахта теряпти. Унинг бу йилги марраси 350 тонна. 3. Оқолтин районидаги Ризамат Мусамуҳамедов номли совхознинг Толибжон Юсупов бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси аъзолари шу кунларда мажбурият ҳисобига пахта топширяпти. Бригада бошлиғи ўз агрегати бункерида 200 тонна пахта териш мажбуриятини олган.

А. Тўраев фотолари.

---

60 центнерчилар йўқламаси

РЕКОРД ҲОСИЛ ИШҚИДА

Хоразм области пахта усталари бошлаган ажойиб ташаббус — 60 центнерчилик ҳаракати зарбдор йилда кенг қулоч ёйди. Бу ватанпарварлик ҳаракатига элликдан ортиқ бригада қўшилди.

60 центнер! Ҳар гектар ердан шунча ҳосил олиш ҳазилакам иш эмас. Аммо, халқимизда «Ваъда бердингми, уни бажар!» — деган ҳикматли гап бор.

— Юксак мажбуриятни қандай адо этяпсиз? Об-ҳаво ноқулай келган йилда ҳам уни бажариш имкони борми?

60 центнерчиларга шу савол билан мурожаат қилдик. Уларнинг баъзилари бу саволга берган жавобни қуйида келтирамиз.

Ҳазорасп районидаги Фрунзе номли колхознинг бригада бошлиғи, СССР Олий Советн депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Салой ХУДОЙҚУЛИЕВ:**

— Ҳосилнинг салмоғини об-ҳаво эмас, деҳқоннинг меҳнати, тадбиркорлиги белгилайди. 108 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 43 центнердан пахта топшириб, йиллик планни ортиғи билан бажардик. 1 ноябргача 65 центнерли довонни эгаллаймиз. Ҳосилнинг ҳаммасини машиналар билан териб оламиз.

Боғот районидаги Нариманов номли колхознинг бригада бошлиғи, СССР Давлат мукофоти лауреати **Ҳожи САИДОВ:**

— Биз мажбуриятимизни ўзгартирдик: ҳар гектар ердан 60 центнер эмас, 65 центнердан «оқ олтин» топширамиз. Пахта майдонимиз 103 гектар. Халқ хўжалик планини бажариб, мажбурият ҳисобига пахта топширмоқдамиз. Далаларимиздан ҳали барака қочгани йўқ. Табиат машаққатларига пўлатдек мустаҳкам иродамизни қарши қўйиб, шундай мўл ҳосилни етиштирдик. Уни увол қилмай тез териб олиб, ҳосилдорликни 65 центнерга етказамиз.

Хонқа районидаги Охунбобоев номли колхознинг бригада бошлиғи **Сапура РЎЗИМАТОВА:**

— Бир ҳафтадан буён мажбурият ҳисобига пахта топшираётирмиз. Колхозимизда Юсуф Машарипов, Амин Каримов бошлиқ бригадалар ҳам планни биринчилар қаторида бажариб, юксак марра сари отни қамчиламоқдалар. Ҳосилдорликни 60 центнерга етказишга қатъий бел боғлаганмиз. Рустам Отажонов, Фароғат Машарипова каби «зангори кема» капитанлари хирмонимизга кун сайин барака киритишяпти.

Боғот районидаги «Коммунизм» колхозининг **Сатторберди ҚОДИРОВ** бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси 140 гектар майдондан 600 тоннадан ортиқ пахта йиғиб олиб, ҳосилдорликни 43 центнерга етказди. Донгдор бригаданинг бошлиғи: «бутун ҳосилни машиналарда териб, 60 центнерлик довонни 1 ноябргача эгаллашни мўлжаллаяпмиз», — деди.

Қўшкўпир районидаги «Москва» колхозининг **Аҳмад МАТЕҚУБОВ** бошлиқ 60 центнерчи бригадасида йиллик план бажарилганидан сўнг ҳам суръат пасаймай, ҳар куни 3—3,5 процент миқдорида пахта тайёрланмоқда.

Хоразмлик 60 центнерчиларнинг азму қарорлари қатъий: улар ваъдаларига вафо қилиб, рекорд ҳосил байроғини қўлда сақлаб қолиш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

СОВЕТ ТУРМУШ ТАРЗИ

ШУНДАЙ ОИЛА БОР БЎЛСИН

Низомжон ишга шошилаётган бўлса ҳам ота-онасини бир кўриб ўтмоқчи бўлди. Падари бузруквори — Жамолиддин отанинг ёши бир жойга бориб қолган-у, аммо ҳали ҳам сира тиниб-тинчимайди. Гоҳ у фарзандиникида, гоҳ бунисиникида бўлади. У ўғил-қизлари, келин-куёвлари, невара-чевараларидан яхши маслаҳати, ширин сўзини аямайди. Уларни таълим-тартибли, меҳнатсевар, одамларга меҳрибон бўлишга ундайди. Волидаси Қумрихон ая Низомжонга пешвоз чиқди. Уни тўрга таклиф қилди:

— Қани, бу ёққа ўтир. Бола-чақаларинг, келиним яхши юришиптими?

— Раҳмат ойижон. Ҳаммалари салом айтишди.

— Пахтага чиқишяптими, йўқми? — ўғлининг ҳаракатларини зимдан кузатиб турган ота савол ташлади.

Низомжон отасининг сўзидан анча ҳушёр тортди. Кечагина пахтазорда бўлган воқеа кўз олдидан ўтди. Низомжон — пешқадам механик-ҳайдовчилардан бири. У мавсумда 300 тонна пахта териб беришга сўз берганди. Кенг пайкалда бункерни тўлдириб, прицепга ағдараётганда, турмуш ўртоғи Насибахон ўғил-қизларини етаклаб далага — пахтазорга чиққанидан қувониб кетди. Шу маҳал колхоз правлениеси раиси Шарофиддин ака Йўлдошев келиб:

— Ҳорманглар-ей, ҳа, баракалла, баракалла, иш деган бундоқ бўпти, — деб қувониб кетди.

— Саломат бўлинг, раис бува, — пешвоз чиқди унга Низомжон.

Раис Низомжоннинг қўлини каттиқ-қаттиқ қисиб уни катта муваффақият билан табриклади. Сабаби правление қарори билан унга беш кунлик иш якунларига кўра «Энг яхши механик-ҳайдовчига» кўчма вимпели берилганди, шуни тақдим этди. Бугина эмас, унинг оила аъзоларига ҳам ҳар хил мукофотларни топширди. Чунки кейинги беш кунликда пенсионер Жамолиддин ота Жалоловнинг ўғил-қизлари, келин-куёвлари — жами 20 дан ортиқ киши пахта теримига қатнашиб хирмонга салкам 50 тонна дурдона тўкишган эди. Бу муваффақият ҳамманинг қувончига қувонч қўшиб юборди.

Низомжон бу севинчини ота-онаси билан баҳам кўрмоқчи эди. Маълум бўлишича, колхоз ветерани — Жамолиддин ота ўша куниёқ пахтазорда бу воқеадан воқиф бўлган экан. Орадан кўп вақт ўтмай уйга отанинг барча фарзандлари: олий маълумотли педагог Иномжон, слесарь Нарзулла, шофер Адҳамжон, колхозчи қизлари — Насибахон, Одинахон ва келин-куёвлар кириб келишди. Бу ерда ўзига хос оилавий кенгаш бўлди. Оилада ота сўзи муқаддас, шарафли ҳисобланади. Барча ўғил-қизлар, келин-куёвлар ота маслаҳати, унинг ўгити билан иш юритадилар.

— Ҳозир ҳар бир дақиқа ғанимат, — деди ота йиғилганларга, — эрта баҳордан буён тер тўкиб етиштирилган пахтамизнинг асосий қисми ҳали пайкалларда ётибди. Бунинг учун бугун кечагидан яхшироқ, баракалироқ меҳнат қилишимиз даркор. Менимча, оиламиздаги ишга яроқли йигирмадан ортиқ кишининг ҳар бири ўзига аниқ мажбурият олиши керак. Мажбуриятимизни чамалаб чиқдим — 500 тоннадан ошаркан. Шундан 300 тоннасини Низомжон териб беради. Нарзулла билан Адҳамжон ҳам правлениедан битта машина сўраб штурвалга ўтиришади. Улар икковлари 150 тонна дур теришади. Қўлда тераётган ўғил-қизларим, келин-куёвларим — сизлар ҳам бир ғайрат қиласизлар. Ҳар бир теримчи 8—10 тоннадан пахта теради. Чунки ҳозир ҳаммамиз: ўқитувчи, врач, инженер ҳам пахтакор номини олишимиз лозим.

Жамолиддин ота бутун умрини ҳалол меҳнат билан ўтказди. У дастлабки коллектив хўжаликларнинг ташкилотчиларидан бири. 1930 йилда Тепақўрғон қишлоғида «Қизил Байроқ» колхозини тузишда актив қатнашган. Янги хўжаликни оёққа турғазиш, унинг экономикасини мустаҳкамлашга астойдил ҳисса қўшган.

Ҳозир Жамолиддин ота эл эъзозида. Унинг фарзандлари ҳам ўзи истаганидан зиёда чиқди. Ҳаммаси билимли, тарбияли. Энг муҳими — меҳнатда камол топиб, ахлоқ-одобли бўлиб етишдилар. Ота пенсиясини олиб ётаверса ҳам бўларди. Аммо у бунақа кишилардан эмас. Колхозда ҳамма бир ёқадан бош чиқариб, пахтазорда жасорат ва мардлик кўрсатаётган бир паллада — уйда ўтириб бўладими? Пенсионерлар битта бригадага уюшиб баҳоли қудрат теримда қатнашишмоқда. Хўжалик деҳқонлари 960 гектар ернинг ҳар гектаридан 35,5 центнер ўрнига 40 центнердан, давлатга жами 3900 тонна юқори сифатли «оқ олтин» етказиб бериш йўлида фидокорлик кўрсатишаётир. Қўчқорали Холбоев, Бойзоқ Саримсоқов, Хабибулла Жўраев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда терим суръатига суръат қўшилмоқда.

Жамолиддин ота билан ҳамсуҳбат бўлдим. Сўзлари самимий, муомаласи илиқ, дилкаш. Меҳнатда ҳам, оилада ҳам обрў-эътибори катта. Қумрихон аянинг жонсараклигини айтмайсизми? Ҳовлини доим ораста тутади, келини-куёвларнинг ҳамма вақт аҳил-иноқлигини кўзлайди. Эрта баҳорда бир қути ипак қуртини парвариш қилди. «Бекорчидан эл безор. Ёшим бир жойга бориб қолди, пенсиядаман», — деб бекор ўтиришни ўзига эп кўрмади. Пиллахонага 100 килограмм «кумуш тола» етказиб берди. Қумрихон аяни улуғлаб, отани шарафлаб колхоз радиоузелидан шеърлар ўқилди.

Фарзандлар ота-она изидан боришяпти. Катта ўғли Иномжон математик. 17-мактабда ўғил-қизларни меҳнатсевар, билимдон қилиб тарбиялашдек олижаноб ишга муносиб ҳисса қўшмоқда. Низомжон — серғайрат механизатор. Беш йилликнинг ўтган уч йилида салкам 700 тонна дурдона териб эл хирмонига тўккан. Нарзулла — колхоз устахонасида слесарь. Адҳамжон шофер. Шу кунларда терим машиналарини пайкалнинг ўзида ёнилғи билан таъминлаш унга ишониб топширилган. Қизлари — Насибахон ўтган хўжалик йилида 6 тонна пахта терган бўлса, бу йилги марраси 10 тонна. Одинахон, Каримахон, Ҳалимахон ва бошқалар ҳам меҳнатда намуна кўрсатишга отланишган.

Бу аҳил оиланинг ҳар бир аъзоси ҳақида фақат яхши ва илиқ гапларни айтиш мумкин. Чунки уларнинг ҳаммаси ҳам бир-бирига меҳрибон, бир-бири билан иноқ, аҳил. Бундай оилалардан ҳар қанча ибрат олса арзийди. Уларнинг эл-юртда иззат-ҳурмат қозонганлигининг боиси ҳам ана шундан.

Наманган районидаги «Қизил Байроқ» колхозида бундай намунали оилалар кўп. Ҳайдар ота Жабборовлар оиласини олиб кўрайлик. Бу оилада вояга етган Асқарали, Жаҳпарвали, Зуфарали, Йўлдошали ҳамда Тўтиёхон, Ҳадичахон, Келдипошша ва бошқалар ҳам эрта-ю кеч колхоз юмушида, номлари «Ҳурмат тахтаси»дан сира тушмайди. Колхозда 1100 дан ортиқ намунали хонадон бўлиб, уларда 7 мингга яқин аҳоли истиқомат қилмоқда. Бу ердаги мактаблар, мактабгача болалар муассасаларида меҳнаткашларнинг салкам 2 минг фарзанди тарбияланмоқда. Ҳозирги кунда қишлоқ меҳнат аҳли учун 80 ўринли шифохона, туғруқхона, дорихона, медицина пункти ишлаб турибди. Олти жойда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш пунктлари, прокат ҳамда ўнга яқин магазинлар хизмат кўрсатмоқда. Яқинда қишлоқ марказида янги муҳташам китоб магазини ҳам ишга туширилди. Буларнинг ҳаммаси қишлоқда турмуш шароити ва маданиятининг юксалиши учун хизмат қилмоқда.

Биз минглаб совет оилаларининг бири ҳақида, кўрса кўргудек, ҳавас қилса арзигудек меҳнат ва турмуш тарзи тўғрисида ҳикоя қилдик холос. Жамолиддин ота ва унинг фарзандлари ана шундай турмушни, дориламон замонни яратиб берган партия ва ҳукуматимиздан бир умр миннатдорлар.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Бизнинг суҳбат

ТАРИХ ВА ЗАМОН

Виктор Иванович БУГАНОВ,

СССР Фанлар академиясининг СССР тарихи институти директорининг ўринбосари, тарих фанлари доктори, профессор

— Ўзбекистон тарихчилари билан тез-тез учрашиб тураман. Улар олиб бораётган илмий-тадқиқот ишлари ҳам менга яхши маълум. Шуларга асосланиб комил ишонч билан айта оламанки, Ўзбекистоннинг тарих фани Совет тарих фанининг таркибий қисми бўлиб қолди. Республика тарихчиларининг профессионал савияси юқори, уларнинг асарлари иттифоқ ва жаҳон миқёсида эътироф этилмоқда.

Улар аввало Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейинги давр тарихини, хусусан, гражданлар уруши, социализм қуриш тарихи, Улуғ Ватан уруши ва урушдан кейинги давр, ривожланган социализм ва коммунизм қуриш даври тарихлари устида кенг кўламда иш олиб бормоқдалар. Ўзбекистонда социалистик ва коммунистик қурилиш тажрибасининг ҳамма йўналиш бўйича ўрганилиши жуда катта аҳамиятга эга. Институтда шу проблемалар бўйича қимматли асарлар яратилмоқда. Кейинги беш йилда 20 дан ортиқ монография чоп этилганлигини айтиш кифоя.

Октябрь революциясигача бўлган давр тарихи ҳақида ҳам жуда кўп иш қилинди, деб айтиш мумкин. Ўзбек халқи ўз тараққиётида катта тарихий йўлни босиб ўтди. Ўрта Осиё, шу жумладан, ҳозирги Ўзбекистон территорияси ўтмишда жаҳон миқёсида чинакам хўжалик ва маданият марказларидан эди. Ажойиб мутафаккир олимлари, меъморлари, шоир ва рассомлари борки, уларнинг бой меросини ўрганиш катта аҳамият касб этади. Ўзбекистон тарихчилари археолог, шарқшунос ва тилшунослар билан ҳамкорликда кўпгина иш қилдилар. Бу ишларнинг аксарияти китоб ҳолида эълон қилинди ёки эълон қилишга ҳозирлаб қўйилди. Кейинги пайтда институтда умумлаштирувчи қатор коллектив асарлар юзага келди. «Тошкент тарихи», «Ўзбекистонда ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонлар тарихи», «Ўзбекистон Улуғ Ватан уруши йилларида» каби кўп жилдлик асарлар шулар жумласидандир. Этнография бўйича ҳам қизиқарли иш олиб борилмоқда. Буларнинг ҳаммасида ўзбек тарихчилари, хусусан, республика Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Мелихон Охунова бошчилигидаги Тарих институти ижодий коллективининг хизмати катта.

Тошкентда иккинчи марта бўлишим. Ўтган ўн беш йил ичида у шу даражада ўзгариб кетибдики, янги Тошкент тарихини яратиш зарурати ўз-ўзидан пайдо бўлибди. Шахсан мен Россияда феодализм даврида синфий кураш тарихи, деҳқонлар уруши, С. Разин ва Е. Пугачёв қўзғолонлари устида ишламоқдаман. Тошкентлик ҳамкасбларим — тарихчилар билан ижодий мулоқот мени янги ижодий ишларга руҳлантиради.

Ахборот

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ДАЛАДА ИШЛАЁТГАНЛАР УЧУН

Пахта йиғим-терим мавсумига Тошкент область Чиноз шаҳар матлубот жамияти ходимлари ҳам катта тайёргарлик билан келдилар. Деҳқонларга савдо хизмати кўрсатиш юзасидан махсус план ва зарур тадбирлар белгиланди.

Ҳозир Чиноз район колхоз ва совхозлари далаларида керакли мол ва товарлар билан таъминланган 24 автолавка ишлаб турибди. «Янгиобод» совхози, Киров номли, Охунбобоев номли, «Октябрь 40 йиллиги» колхозларининг марказдан узоқдаги бригадалар меҳнаткашларига ҳам зарур озиқ-овқат моллари, бошқа кийим-кечаклар етказиб берилаётир.

Йиғим-терим мавсуми бошлангандан буён ана шу йўл билан деҳқонларга беш ярим минг сўмликдан ортиқ товарлар сотилди. Матлуботчилар мавсум охиригача бу рақамни йигирма мингга етказиш учун ҳаракат қилишяпти.

«ОЛИМПИАДА-80»ГА АТАБ

Москвада келаси йили Олимпиада ўйинлари бўлиб ўтади. Тошкент чинни заводининг рассомлари ҳам Москва ўйинларига қизғин тайёргарлик кўриб Олимпиада рамзи туширилган чинни идишлар тайёрладилар. «Оқ олтин» деб номланган бу сервиз заводда шу кунларда ишлаб чиқарилмоқда. Корхона коллективи ҳозиргача ана шу «Оқ олтин»дан 224 минг сўмлик тайёрлади. Савдо ташкилотларига йил охиригача яна бир неча минг сўмлик чинни идишлари жўнатилади.

ШОЛИКОРЛАРГА КИТОБ САВДОСИ

Автоном республика китоб савдоси идорасининг кўчма китоб магазини сотувчи-консультантлари тушлик танаффус вақтида Қорақалпоғистондаги «Октябрь» шоликор совхозининг Жўлдошбой Аимбетов бошчилик қилаётган бригада дала шийпонига келишди. Тез орада столлар қўйилиб, уларнинг устига китоблар жойланди. Шаригул Уббиниёзова билан Қодирбой Жумашевлар деҳқонларга хизмат қила туриб, уларнинг саволларига жавоб қайтардилар, янги китоблар билан қисқа таништирдилар, шоликорлардан буюртмалар қабул қилдилар.

Ҳозирги вақтда ана шундай автомагазинлар Қорақалпоғистон АССРнинг ҳамма районларида ишлаб турибди.

ҚЎШИҚ ТУҲФА ЭТИЛДИ

Андижон областидаги қўриқ Комсомолобод районининг дала шийпонларида шоир О. Холдор шеърлари асосида композитор, республикада хизмат кўрсатган артист Ғ. Ҳожиқулов яратган «Комсомолобод» янги қўшиғи янграри. Бу қўшиқ ана шу ерларни ўзлаштирувчиларнинг меҳнат жасоратига бағишланган. Қўшиқни эса Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, область маданият бошқармаси тузган агитбригаданинг қатнашчиси М. Убайдуллаева ижро этди. Агитбригада составида созандалар, хонандалар, раққосалар, драма театрининг артистлари, шоирлар ва ёзувчилар бор. Улар хўжаликларнинг дала шийпонларида ўз маҳоратларини намойиш қилиш билан бир қаторда, ҳаваскор коллективларга яқиндан ёрдам ҳам берадилар, деворий газеталар чиқарадилар, ҳозирги замон санъати ва адабиёти тўғрисида суҳбат ўтказадилар ва лекция ўқийдилар.

Бугун Тошкентда Осиё мамлакатлари қўғирчоқ театрлари халқаро фестивали бошланади

ҚАРДОШЛИК КЎЗГУСИДА

Фестивалда жаҳоннинг турли мамлакатларидан келган меҳмонлар ҳам иштирок этишади. Спектакллар пойтахтимиздаги «Баҳор» концерт залида, Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрида ва республика Қўғирчоқ театрининг янги биносида намойиш этилади. «Анъаналар — замон хизматида» шиори остида ўтадиган мазкур анжуманда Совет Осиёси, тўғрироғи, мамлакатимиздан Озарбайжон, Арманистон, Грузия, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Ўзбекистон республикалари, шунингдек, Бошқирдистон АССР Давлат қўғирчоқ театрлари қатнашадилар.

Суратларда: Ўзбекистон Давлат қўғирчоқ театрининг Ҳамид Олимжон асари асосида ишланган «Ойгул билан Бахтиёр» ва Қирғизистон Давлат қўғирчоқ театрининг «Жонил Мирза» спектаклларидан кўринишлар.

Албатта, Совет Осиёси қўғирчоқ театри — бу шартли тушунча. Аслида, совет қўғирчоқ театрлари бир-биридан ижодий савия ва интилишлар жиҳатидан бирмунча фарқ қилиб турса-да, сиёсий ва ғоявий жиҳатдан, вазифалар нуқтаи назаридан якдил ва бир бутундир. Ушбу ижодий коллективлар, улардаги актёрлар, режиссёр ва рассомлар бир-биридан ўрганиб, озиқланиб туради. Ғафур Ғулом тили билан айтганда, «бири бирига устоз, бири бирига шогирд».

Мамлакатимизда янги типдаги қўғирчоқ театрлари совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ болаларни сиёсий, ғоявий ва эстетик тарбия қилувчи, катталар ўртасида агитацион театр воситалари билан социализм ғояларини тарғиб этувчи муҳим ижодий ташкилот сифатида майдонга кела бошлайди. Совет қўғирчоқ театрининг шаклланишида 1924 йилда Е. С. Деммени раҳбарлигида ташкил топган ва кейинроқ (1930 йил) Л. В. Шапорина-Яковлеванинг марионеткалар театри билан бирлашган Ленинград қўғирчоқ театри катта аҳамиятга эга бўлди.

Қўғирчоқ театри тараққиётида янги давр 1931 йилда ташкил топган С. В. Образцовнинг Марказий қўғирчоқ театри билан боғлиқдир. Мазкур театр фаолияти шуни кўрсатдики, қўғирчоқ театри учун ҳам драматургия ҳал этувчи манба ва асосдир, саҳна-чодирларнинг тузилиши, спектаклнинг безаги, музика, қўғирчоқлар — ҳаммаси пьесаларнинг мавзулари ва ғояларидан келиб чиқиши керак. Қўғирчоқбоз қўғирчоқларни ҳаракатга келтирибгина қолмасдан, расмана театр актёрининг маҳоратини мукаммал эгаллаган бўлиши лозим.

Тошкентдаги халқаро фестивалда қатнашаётган Совет Осиёси қўғирчоқ театрлари С. В. Образцов саҳнаси тажрибасидан ижобий озиқланиб, шаклландилар. Ўттизинчи йилларда ташкил топган Озарбайжон (1931 йил), Бошқирдистон (1932), Грузия (1934), Арманистон (1935), Қозоғистон (1935), Қирғизистон (1938), Ўзбекистон (1939) театрлари ўз фаолиятларини миллий ва рус тилида спектакллар яратишдан бошлаб, чодир ва қўғирчоқ техникасини мукаммаллаштириш, қўғирчоқ ўйнатиш ва саҳналаштириш маҳоратини ошириш, болаларнинг ёш группаларини ҳисобга олган ҳолда спектакллар яратиш, ўз томошаларига катта ёшдаги томошабинларни ҳам жалб этиш, стационардагина иш олиб бормай, катта территорияда сайёр ижод қилиш бобида талай ишлар қилиб, обрў-эътибор қозондилар. 1950 йилда юзага келган Тожикистон қўғирчоқ театри ҳам ижодда тинимсиз изланиш йўлидан бормоқда.

Энг муҳими, мазкур театрлар миллий репертуар яратишдан иборат олижаноб миссияни шараф билан адо этиб келмоқдалар. Ижодий коллективлар ва улар ўз ишига жалб этган миллий драматурглар Совет Осиёси республикалари халқларининг ўтмиши ва совет давридаги ҳаётини, болалар ва ўсмирларнинг шу кунлардаги фаолиятини қўғирчоқ театрига хос мажозий, умумлашма ва томошавий воситаларда ёритишни мақсад қилар эканлар, халқ эртаклари ва қаҳрамонлик достонлари, халқ томоша санъати ва музикаси, шу билан бирга классик поэзия анъаналарига мустаҳкам таяниб иш кўрдилар. Ҳамон театрлар миллий адабий-бадиий мероснинг янги-янги қирраларини тадқиқ этиш ва шу йўл билан умумсовет театр маданияти хазинасини бойитиш учун интилмоқдалар.

Арманистон ССР Давлат қўғирчоқ театри Тошкент фестивалига ўзининг қадрдон муаллифи бўлмиш Ованес Туманяннинг «Енгилмас хўроз» эртагини олиб келди. Унда халқнинг оптимизми — ўз кучига, келажагининг нурли бўлишига ишончи, оғир ҳаёт, адолатсиз тузум қийноқларига бардош бериб, пировард-оқибатда ғолиб чиқиши ўзига хос ифода қилинади. Доно ва ботир хўроз золим шоҳ қўлига тушиб, пати юлиниб, қозонда пишиб, шоҳ нафсига ем бўлганда ҳам таслим бўлмайди, шоҳни калака қилишда давом этади. Шоҳнинг қаҳри келиб, қорнида ҳам тинч ётмаган хўрозни бир ёқли қилиш учун ўз қорнини ёриб, ўлиб қолади. Хўроз эса ҳамон тирик.

Қирғиз театри халқ эпосига бўлган эътиқоди ва қизиқишларига содиқ қолган ҳолда Тошкент халқаро фестивалига драматург Д. Соднқов пьесаси асосида тайёрланган «Жонил Мирза» спектаклини тавсия этди. Қирғиз эпосига таянувчи бу асарда сўз ўз халқини чет эл босқинчиларидан ҳимоя қилган ботир қиз Жонил Мирза ҳақида боради.

Тожик ва бошқирд театрлари фестивалга машҳур адабий асарлар инсценировкалари билан келишган.

Тожик театри буюк Фирдавсийнинг «Шоҳнома» эпопеясига мурожаат этган. Ҳам ёзувчи, ҳам постановкачи вазифасини бажарган А. Отабоев билан Е. Абрамян эпопеядан Иблис иродасига бўйсунган золим араб шоҳи Заҳҳок, у ўлдиришга чоғланган Фаридун, Заҳҳок зулм-истибдодига қарши қўзғолон кўтарган темирчи Кова линияларини олиб, уларни қўғирчоқ саҳнаси хусусиятларига яраша қизиқарли қилиб ишлаганлар. Кова илтимоси билан қўзғолончиларга сардорлик қилган паҳлавон Фаридун Заҳҳокни енгиб, ўз халқини қулликдан озод қилади. Театр ўзининг «Биринчи афсона» деб аталган бу спектаклида «Шоҳнома»нинг гуманистик ва ватанпарварлик ғояларини ишонарли очиб беришга сидқидилдан интилган.

Бошқирд театрининг сўнгги йилларда яратган асарлари орасида Г. Шафиковнинг халқ эпосидан олиб ёзилган «Урал ботир», Мустай Каримнинг «Оловни ташлама, Прометей» трагедияси ва Чингиз Айтматовнинг «Оқ кема» қиссаси постановкалари диққатни жалб этади.

«Оқ кема» спектакли Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театри биносида намойиш этилади. Инсценировкачи Александр Баранов, постановкачи режиссёр Владимир Штейн, рассом Марина Грибанова, композитор Сергей Миролюбовлар қўғирчоқ театри воситалари ёрдамида Айтматов прозасининг теран ғоялари, бой туйғулари силсиласини очишга ҳаракат қилганлар. Ҳар қандай шароитда ҳам одамийлик, табиийлик, она табиат билан боғлиқликни йўқотмаслик лозим — спектаклнинг олий мақсади ана шу.

Тошкент фестивалида Озарбайжон театри ўзининг «Машади Ибод» (Узеир Ҳожибеков либреттоси ва музикаси) спектаклини кўрсатади. Маълумки, инқилобдан илгари миллий музика фольклори асосида ёзилган мазкур музикали комедияда икки хотини бўла туриб, Гулноз исмли ёш қизга уйланмоқчи бўлиб, никоҳ куни келин ўрнида уни севган йигит Сарварга дуч келиб, шармандаи шармисор бўлган савдогар Машади Ибод ҳақида қувноқ ҳикоя қилинади. Сарвар ўйинчоқ тўппонча ўқталиб, Машади Ибоддан Гулноздан воз кечиши ва хизматкор аёл Санамга уйланиши тўғрисида тилхат ёздириб олади.

Қозоғистон республика театри Тошкент фестивалига О. Аубакировнинг «Чемпион Хўжа Носир» деган асарини олиб келган.

«Чемпион Хўжа Носир» — замонавий эртак. Хўжа Ялқов билан дўст тутиниб, унинг ёрдамида чемпион бўлмоқчи. Унинг ниятини бобо билан буви қўллайди. Аммо Хўжа Спорт тоға билан Олтинсоч исмли синглиси таъсирида жисмоний тарбия моҳиятини тушуниб етади. Спектаклнинг жажжи томошабинлар учун тарбиявий аҳамияти шубҳасиз.

Грузия Давлат қўғирчоқ тетри олиб келган «Шатун» (Мзия Хетагури асари) спектакли ҳам кичик ёшдаги томошабинларга мўлжалланган бўлиб, жанр жиҳатидан замонавий эртакдир. Унда Шатун лақабли ўйинқароқ, қишлоқ бўйлаб тентираб барчани ишдан чалғитиб юрувчи ялқов боланинг меҳнат таъсирида ўзгариб, ўз йўлини топиши қизиқарли ҳикоя қилинади. Чин Инсон уй қуриши, чорбоғ тузиши, ўз касбини севиши, бошқаларни қадрлаши, яъни ҳаётда темир ейиши лозим — спектаклнинг ғояси шу.

Хулоса шуки, Совет Осиёси қўғирчоқ театрлари ёш томошабинларни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларда зарур эстетик дидни шакллантириш бобида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар. Шу мақсадда миллий адабий-бадиий меросга таянувчи янги-янги оригинал асарлар яратишга интилмоқдалар, тасвирий воситалар кўламини кенгайтириш ва бойитиш йўлида тинимсиз изланиш олиб бормоқдалар, фақат болалар ва ўсмирларга эмас, катта ёшдаги томошабинларга ҳам манзур бўла олувчи спектакллар ижод этиш устида бош қотирмоқдалар, миллий ва рус тилида иш олиб бориб, қардош халқлар адабиётига ва классикага тез-тез мурожаат этиб, айни чоғда жаҳондаги илғор қўғирчоқбозлар ва труппалар изланишларидан озиқланиб, ўз ижодларининг интернационал асосларини тобора мустаҳкамламоқдалар.

Муҳсин ҚОДИРОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби.

СПОРТ

АКРОБАТИКА:

СПАРТАКЧИЛАР ҒАЛАБАСИ

Тошкентдаги «Ёшлик» спорт аренасида бир неча кун давом этган республика шахсий-команда чемпионати ниҳоясига етди. Мусобақада Ўзбекистон областлари ва кўнгилли спорт жамиятларининг юзга яқин вакиллари ўзаро куч синашдилар. Шахсий ҳисобда тошкентлик акробатларнинг олдига тушадигани топилмади. Мусобақага пухта ҳозирлик кўрган республика пойтахти вакиллари ғолиблик супасининг юқори поғоналарини эгаллашди. Жумладан, сакраш бўйича И. Қурбонов билан А. Пятигорская, қизлар ўртасида жуфт бўлиб баҳслашишда Е. Авдокушина билан П. Кондаурова, йигитлар жуфтлигида Т. Мақсудов билан В. Ҳотамовлар муваффақият қозондилар. Умумкоманда ҳисобида «Спартак» кўнгилли спорт жамияти вакиллари ғалаба қилишди. «Меҳнат резервлари» ҳамда «Меҳнат» командалари иккинчи ва учинчи ўринларни эгаллашди.

ЧИМ ХОККЕЙ:

БИРИНЧИ МАРТА

Республикамизда тобора оммалашиб бораётган спортнинг чим хоккей тури бўйича яна бир қизиқарли мусобақа бўлиб ўтди. Тошкент областининг «Политотдел» колхозига аёллар командалари тўпланишди. Улар ўртасида Ўзбекистон кубоги учун биринчи марта мусобақа ўтказилди. Совриндорлик баҳсида бу йилги мавсумни муваффақиятли якунлаб, мамлакат чемпиони номига сазовор бўлган «Андижанка» командаси, яқинда биринчи лигага йўлланма олган майдон эгалари — «Политотдел» колхози хоккейчилари ҳамда Тошкентнинг «Университет» ва «Локомотив» коллективлари иштирок этдилар. Бу галги курашда ҳам «Андижанка» хоккейчи қизлари маҳорат кўрсатдилар. Улар учрашувларни мағлубиятсиз ўтказиб, бош совринни қўлга киритишди.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 10.35 — Давр бизни таялади. Бадиий фильм. 3-серия. 11.45 — Концерт. 12.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Совет турмуш тарзи. 16.15 — Рус тили. 16.45 — С. Прокофьев ижоди. 17.30 — Шахмат мактаби. 18.00 — Горчичилар, қаердасиз? 18.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Болаларга аталган шеърлар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 20.00 — Спорт программаси. 21.30 — Время. 22.05 — Нима, қаерда, қачон?

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Хужжатли фильмлар. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — Чолу кампир бор экан. Бадиий фильм. 2-серия. 14.05 — Ҳужжатли фильм. 18.20 — Куз кунларининг бири. Телевизион фильм. 18.35 — «Зангори экран» почтаси. 19.05 — Телевизион фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ёзувчилар ёзувчилар ҳақида. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Лирик концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Халқаро фестиваль.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.10 — Яна бир бор газ ҳақида. 19.30 — Ўқитувчилар экрани. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Бизнинг меҳмонимиз.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек авторларининг қўшиқлари. 9.30 — Ака-ука Шожалиловлар ижро этади. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Олис яйловлардан дараклар. 13.30 — Музикали Тошкент. 14.00 — «Оқ олтин» карвон-карвон. 18.30 — Ташаббускорлар даласида. 18.55 — Осиё мамлакатлари қўғирчоқ театрларининг халқаро фестивали 20.25 — Севги қўшиқлари. 21.00 — Социализм мамлакатларида. 21.10 — Э. Усмонов. Ер — коинот гули. 21.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.28 — Ўзбек шоираларининг шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 23.20 — Дам олиш соатида.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги
АНДИЖОН ПАХТАЧИЛИК ИНСТИТУТИ
1979—1980 ўқув йилига
СИРТҚИ БЎЛИМНИНГ I КУРСИГА
қуйидаги ихтисослар бўйича

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

АГРОНОМИЯ — ОЛИМ-АГРОНОМЛАР ТАЙЁРЛАНАДИ. ЎҚИШ МУДДАТИ — 5 йилу 7 ой; ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ — ИНЖЕНЕР-ГИДРОТЕХНИКЛАР ТАЙЁРЛАНАДИ. ЎҚИШ МУДДАТИ — 6 ЙИЛ; ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ — МАШИНА-ТРАКТОР ПАРКЛАРИ ЭКСПЛУАТАЦИЯСИ ВА РЕМОНТИ БЎЙИЧА ИНЖЕНЕР-МЕХАНИКЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ. ЎҚИШ МУДДАТИ — 6 ЙИЛ.

Кирувчилар қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар: агрономия факультетига — биология (оғзаки), химия (оғзаки), физика (оғзаки), она тили ва адабиёт (иншо); гидромелиорация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш факультетларига — математика (оғзаки ва ёзма)), физика (оғзаки), она тили ва адабиёт (иншо).

Ўрта мактабни олтин (кумуш) медаль билан, ўрта махсус ўқув юрти ёки ҳунар-техника билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Ариза институт ректори номига ёзилиб, қуйидаги ҳужжатлар билан қўшиб топширилади: ўрта маълумоти ҳақида ҳужжат (асли), иш жойидан характеристика, медицина справкаси (286-форма), меҳнат дафтарчасининг нусхаси, 4 та фотосурат (3Х4 см.).

Паспорт ва ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.
ҲУЖЖАТЛАР — 15 ЯНВАРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кириш имтиҳонлари 15 январдан 15 февралгача ўтказилади.
Адрес: Андижон области, Андижон райони, Куйганёр посёлкаси.

СССР Алоқа министрлиги
1979—80 ўқув йили учун
ТОШКЕНТ АЛОҚА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Бўлимга тугалланган ўрта маълумотга эга бўлган ишчи алоқачилар ва СССР Қуролли Кучлари сафидан запасга бўшатилганлар алоқа корхоналари ва ҳарбий қисмлар қўмондонлигининг йўлланмаси билан қабул қилинадилар.

Мазкур корхонада ишчи сифатидаги амалий иш стажи сўнгги бир йил давомида узлуксиз бўлиши керак.

Кундузги умумий таълим мактабини битирганлар мактабни тугатгандан сўнг камида бир йиллик иш стажига эга бўлишлари керак.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 8 ОЙ.

Аризалар 10 ноябргача қабул қилинади.

Суҳбат ва тингловчилар сафига ёзиш 20 ноябрдан 30 ноябргача ўтказилади.

Тайёрлов бўлимига қабул қилинганлар стипендия, бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Тайёрлов бўлимини муваффақиятли битирганлар институтнинг 1-курсига конкурссиз қабул қилинадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: институт ректори номига ариза, корхона ёки ҳарбий қисмдан тайёрлов бўлимига йўлланма, ўрта маълумоти ҳақида ҳужжат (асли), хизмат характеристикаси, 6 та фотосурат (3х4 см.), меҳнат дафтарчасининг нусхаси, медицина справкаси.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700084, Тошкент шаҳри, Е-84, Энгельс кўчаси, 108-уй. Тайёрлов бўлими.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги
М. АШРАФИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ КОНСЕРВАТОРИЯСИ
қуйидаги ихтисослар бўйича
ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЯККА АШУЛА. Ўқиш муддати — 2 йил; КОМПОЗИЦИЯ, МУЗИКАШУНОСЛИК, ФОРТЕПЬЯНО, ХОР ДИРИЖЕРЛИГИ, ТОРЛИ, ПУФЛАБ ЧАЛИНАДИГАН ВА ХАЛҚ АСБОБЛАРИ. Ўқиш муддати — 8 ой.

Якка ашула ихтисоси бўйича 18—25 ёшдаги, тугалланган ўрта маълумотли, қўшиқ айтиш қобилиятига эга бўлган шахслар, бошқа ихтисослар бўйича тўлиқ ўрта музика маълумотига эга бўлган шахслар (асосан республика областларида) қабул қилинади.

Кирувчилар ихтисос бўйича имтиҳон топширадилар ва 25 октябрдан 30 октябргача суҳбатдан ўтадилар.

АРИЗАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.
Машғулотлар 1 ноябрдан бошланади.

Тайёрлов бўлимини битириш имтиҳонларини муваффақиятли топширганлар консерваториянинг I курсига конкурсдан ташқари қабул қилинадилар.

Тайёрлов бўлимига қабул қилинганлар ётоқхона ва стипендия билан таъминланадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари зарур: ректор номига ариза, ўрта маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), сўнгги иш ёки ўқиш жойидан характеристика, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 6 та фотосурат.

Паспорт, ҳарбий билет ёки рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Ҳужжатлар қуйидаги адресда қабул қилинади: Тошкент шаҳар, Пушкин кўчаси, 31-уй, тайёрлов бўлимининг қабул комиссияси.

«ТАШОБЛМЕЛИОВОДСТРОЙ»НИНГ ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИГА

бош энергетик, бош технолог, техника хавфсизлиги бўйича катта инженер, катта бухгалтер-ревизор, бошқарма ва унинг Пискент, Янгийўл, Бектемир шаҳарлари, Уртасарой посёлкасидаги қисмларида ишлаш учун бош бухгалтерлар

КЕРАК

ИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАР 1 ЙИЛ МОБАЙНИДА БЕКТЕМИР ШАҲРИДА КВАРТИРА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Бектемир шаҳри, Экскаваторная кўчаси, 51-уй.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 25/Х да **Концерт**, 26/Х да **Севги ҳақида афсона.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/Х да **Соқов рицарь.**

Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институти ректорати, партия комитети, жамоат ташкилотлари ҳамда тарих факультети коллективи юридик фанлари кандидати О. Каримовага отаси

Абдураҳмон КАРИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-63-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, масъул секретарь — 33-55-04, ... [illegible]

Р. 02246. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Е — 246. 10